

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 10 (45-ti metai) 1995 GEGUŽĖS – MAY 16 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE St., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

ŠIEMET MŪSŲ SAVAITRAŠTIS "NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" MINI 45-TUOŠIUS SAVO GYVAVIMO METUS!

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

GABIEJI IŠVYKSTA

Lenkijos komunistų vadai susirūpinę, kad gabieji mokslininkai verčiau pasirenka darbus industrijoje, ar paprasto darbininko ir net taksį vairuotojo.

Partijos Centralinis Komitetas prisipažino ir kad jis neteisingai apkaltino inteligentus už Solidarność darbininkų unijos krizę. Nuo 1980 m. buvo tyčia sumažintos algos raštininių darbuotojams, mokytojams, daktarams, ekonomistams ir inžinieriams. Išvadoje iš universitetų, tyrimų institutų ir mokytojų profesijos pradėjo darbuotojai masiškai pasitraukti. Taip pat sumažėjo juntamai studentų įstojimas į universitetus.

Kaip ši problema bus toliau sprendžiama – neišku, nes vien tik atstatyti numa-

žintas algas valstybei kainuotų \$ 50 milijonų į metus.

ŠVAISTOSI VYRIAUSYBĖS TARNAUTOJAI

Quebec'o Energijos ir Resursų Departamento tarnautojai praeitais metais keliolika kelionių užsienį išleido apie \$ 500.000. Keliaavo 491 tarnautojas po Kanadą, JAV ir 17-koje kitų kraštų, įskaitant 11 kelionių į Prancūziją, 7 į Švediją ir 4 į Italiją. Nereikia aiškinti, kaip ekonominiai neatsakinga yra šios vyriausybės administracija. Taip pat jai dar nepaaiškėjo, kur turėtų būti pirmiausiai išleidžiami pinigai – čia pat, ne užsieniuose, besirūpinant svarbiais reikalais, o ne beprasmiu, išpūstu "prestiziu". Dėl jo nukenčia ligoninės, socialiniai reikalai, švietimas.

IEŠKOMI STAŽISTAI LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRUI

Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa – Lietuvos Informacijos Centras New Yorke ieško studentų, norinčių dirbti lietuviškoje įstaigoje 1985 m. vasarą.

Darbo stažas – dvi savaitės. Stažistai pageidaujami šiems laikotarpiais: nuo birželio 24 – liepos 5 d., liepos 8 – liepos 19; rugpjūčio 5 – rugpjūčio 16 ir rugpjūčio 19 – rugpjūčio 30 d.

Bus parūpinta gyvenvietė bei 200 dol. stipendija ir padengtos pragyvenimo bei su darbu susijusios išlaidos.

Tai puiki proga studentui arčiau susipažinti su lietuviškos informacijos vaidmenimis, ypač su modernia kompiuterio komunikacijos priemone, bei tiesiogiai išgylinti į Religinės Šalpos – Informacijos Centro plačias veiklos formas.

Stažistas turi laisvai valdyti lietuvių ir anglų kalbas, būti bent 18 metų amžiaus ir mokėti vairuoti.

Prašymą bei reziumė siųsti iki birželio 3 d. Lithuanian Catholic Religious Aid, 351 Highland Blvd. Brooklyn, New York 11207, arba skambinti (718) 647-2434.

1985 m. GEGUŽĖS mėn. 24 – 25 – 26 d.d.

RUOŠIAMAS

KULTŪRINĖS VEIKLOS SEMINARAS

NEKALTO PRASIDĖJIMO SESELIŲ NAMUOSE

57 Sylvan Avenue, Toronto, Ont.

TIKSLAI:

nagrinėti lietuvių kultūros vertybes, pramatyti būdus kaip jų siekti ir nustatyti gaires lietuviškos kultūros vystymui.

KULTŪROS KOMISIJA Kviečia VISUS DALYVAUTI IR REGISTRUOTIS IŠ ANKSTO IKI GEGUŽĖS 12 D.

KREIPTIS:

Rasa KURIENĖ – 40 Ferman Dr. Guelph, Ont. N1H 7E1

TEL: (519)-837-0780

Judita ČUPLINSKAITĖ – 62 Burnside Rd. Toronto, Ont.

M6G 2M8 TEL: (416)-533-7425

RENÉ LÉVESQUE LAUKIA BIRŽELIO 3 DIENOS

Pirmą kartą Quebec'o min. p-kas R. Lévesque viešai pareiškė, kad birželio 3 vyksiantieji papildomi rinkimai 4-riose apylinkėse galutinai nulems jo sprendimą pasitraukti iš vyriausybės.

Vykdomasis PQ komitetas savo rekomendacijas žada patiekti irgi po birželio 3 d.

PRANEŠA PLB

PROGRAMOS AUSTRALIJOJE

Australijoje būdami PLB valdybos pirm. Vytautas Kamantas ir vicepirm. sporto ir jaunimo reikalams Rimantas Dirvonis dalyvavo Australijos lietuvių sporto žaidynėse bei sporto klubų suvažiavime ir tarėsi apie LB talką sportininkams. Sutarta, kad III-čiosios Pasaulio Lietuvių Žaidynės vyks Australijoje 1988 metų gruodžio mėnesio pabaigoje, o PLB valdyba visokiais būdais padės sportininkams. Savo globą sportininkams pažadėjo Australijos Lietuvių Bendruomenė, savo talką ir patirtį pažadėjo VI-jo PLJ Kongreso rengėjai.

Australija 1988 metais švęs savo gyvavimo 200 metų sukaktį, tad tų metų pradžioje baigsis PLJ Kongresas, o metų pabaigoje įvyks lietuvių Sporto Žaidynės.

PRANEŠA ELTA: KAIRIEJI KOMENTATORIAI SMERKIA PABALTIJOS VALSTYBIŲ PAVERGIMĄ

Prieš dvidešimt metų Peter Collier ir David Horowitz redagavo kairiųjų pažiūrų žurnalą RAMPARTS. Dienraščio The Washington Post š. m. kovo 25 d. numeryje jie rašo: "Reaganą dažnai bara už tai, kad jis Sovietų Sąjungą apibūdino kaip blogio imperiją. Ar prezidento daug suklysta? Rusija yra paskutinioji iš senųjų Europos imperijų – ji laiko pavergusi ne tik tai buvusias nepriklausomas valstybes, kaip Estiją, Latviją ir Lietuvą (Hitlerio dovaną Stalinui), bet ir Rytų Europos valstybes. Kiekviena jų taip "išvaduota" ir į sovietinį bloką įgrūsta šalis tapo pavergia tautiniu kalėjimu, kurio sienos saugomos, kad kaliniai nepabėgtų, o ne tam, kad neišleistų svetimšalių".

AMERIKOS ŽURNALISTAS PRISIMENA "RINKIMINI" FARSA LIETUVOJE

Apie 1940 m. "rinkimų" farsą Lietuvoje savo straipsnyje apie Nikaragvą užsimena Rytų Europos žinovas Abraham Brumberg, ilgą laiką redagavęs JAV-ių Valstybės Departamento žurnalą "The Problems of Communism." Amerikos socialistų trimėnesinio žurnalo Dis-sent š. m. pavasario numeryje jis rašo: "1940 m. birželio mėnesį, dar berniukas, aš stebėjau demokratijos pasireiškimą, kai Lietuvos piliečiams – kuriuos buvo atkreipti šautuvai – buvo įsakyta pareikšti, kad jie sutinka su jų šalies įjungimu į Sovietų Socialistinių Respublikų Sąjungą".

AUSTRALIJOS LIETUVIAI RAGINA VYRIAUSYBĘ PAKEISTI PALIKIMŲ ĮSTATYMUS

Australijos Baltiečių organizacija HELP (Help the Estonian, Latvian and Lithuanian Peoples) kreipėsi į Tasmanijos provincijos ministerį pirmininką Robin Gray su prašymu pakeisti įstatymus, reguliuojančius Pabaltijo kilmės Australijos piliečių palikimus. Biuletenio Baltic News 1984 m. gruodžio mėn. numeryje rašoma, kad du Pabaltijo kilmės Tasmanijos gyventojai neseniai mirė, nepalikę testamentų. Vienas jų buvo pakartotinai pasisakęs, kad visi jo šeimos nariai jau mirę. Pagal dabartinius Tasmanijos įstatymus, tų dviejų mirusiųjų palikto turto administratorius (public trustee) turės nuspręsti ar Sovietų Sąjungoje yra jų tebegyvų nors ir labai tolimų, giminių. Jei tokių giminių atsiranda, administratorius yra įpareigotas jiems perduoti mirusiojo asmens turtą.

Bet koks pinigų pervedimas į Sovietų Sąjungą, rašo Baltic News, neapsieina be sovietinės valdžios. Net kai atrandami tikri giminės, Maskva įvairiais būdais pasiglemžia didelę palikimo dalį – savo naudai iškeisdama valiutą, užkraudama mokesčius ar apribodama paveldėtų

pinigų panaudojimą. Prieš keletą metų, Baltic News gavo pranešimą, kad sovietai patys "išrado" gimines neseniai mirusiam Tasmanijos gyventojui, kuris anksčiau tvirtino visai jų neturintis. Sovietų valdžia visiškai kontroliuoja gimimų, mirčių ir vedybų dokumentus okupuotuose Pabaltijo kraštuose. Pasak HELP atstovo, sovietai gali lengvai suklastoti bet kokius dokumentus, kurių reikia palikimams išgauti.

HELP organizacija pranešė Tasmanijos ministeriui pirmininkui apie neseniai be testamentų mirusius du pabaltiečius ir paprašė jo taip pakeisti įstatymą asmenims, gyvenantiems kraštuose, kaip SSSR, kurie neleidžia Tasmanijos gyventojams paveldėti tenyškšios nuosavybės turi būti uždrausta paveldėti nuosavybę Tasmanijoje. Dabar laukiama ministerio pirmininko atsakymo.

Baltic News rašo, kad 1982 m. buvo pranešta, jog Tasmanijoje kasmet, nepalikę testamentų, miršta nuo dviejų iki keturių imigrantų iš Rytų Europos, kurie neturi giminių Vakaruose. Apskaičiuojama, kad kasmet iš Tasmanijos į sovietų kontroliuojamą Europos dalį pravedama nuo 100 iki 300 tūkstančių dolerių. Biuletenis ragina ir kitus daryti visa, kas įmanoma, kad sovietinės sistemos priešininkams mirus, jų pinigai nebūtų padovanoti Maskvai.

"ELTA" KRITIKUOJA BRZEZINSKĮ UŽ PABALTIJOS IGNORAVIMĄ

Žurnalo Foreign Affairs 1984 m. žiemos numeryje pasirodė buvusio Carterio administracijos nario Zbigniewo Brzezinskio straipsnis "Jaltos ateitis" (The Future of Yalta), kuriame jis Vakarų vyriausybėms siūlo atmesti Jaltą ir vėl palaipsniui, taikiai "suvienyti" Europą, garantuojant dabartines Sovietų Sąjungos sienas. Pabaltijis straipsnyje neminimas. Į šį straipsnį ELTOS biulenis 1985 m. vasario numeryje reagavo kritišku komentaru.

Jei, kaip skelbia Brzezinskis, laisvės ir žmogaus teisių sąvokos yra nedalijamos, ir jei visi europiečiai turi teisę laisvai apsispręsti – klausia ELTA – kaip tai galima suderinti su dabartinių Sovietų Sąjungos sienų neliečiamumu? Skelbiantieji "atstatytos Europos" ir "išlaisvintos laisvės" idealus negali nustumti ir užmaršti trijų Europos šalių – Lietuvos, Latvijos ir Estijos.

Brzezinskis reikalauja, kad Sovietų Sąjunga pasitrauktų iš Lenkijos ar Čekoslovakijos, bet iš jo straipsnio susidaro įspūdis, kad Baltijos šalis jis palieka Maskvai, ELTA jam primena, kad "sovietinė imperija turi tokią pačią teisę valdyti Lenkiją kaip ir Lietuvą. Tarptautinės teisės akimis žiūrint, ar žvelgiant į europinio solidarumo perspektyvos, Stalino-Hitlerio paktų užantspauduota ir Kremliaus įvykdyta Lietuvos okupacija yra nedaugiau teisėta, kaip Čekoslovakijos padalijimas ir okupacija 1938 metais."

ELTOS straipsnis pabrėžia, kad Baltijos šalių negalima išjungti iš ateities Europos vizijos: "JAV ir daugelis kitų šalių atsisako pripažinti neteisėtą Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobimą". Vis daugiau Europos parlamento ir Europos Tarybos atstovų pasisako už laisvą Baltijos tautų apsisprendimą: tiems atstovams baltiečiai nėra "sovietinė liaudis", bet europiečiai, su kuriais juos sieja abipusio solidarumo įsipareigojimas. Popiežius Jonas Paulius II-sis nepaliko jokios abejonės, kad Lietuva yra integrali jo skelbiamos Europos "dvasinės vienybės" dalis. Lenkų "Solidarumas" ir kiti už žmogaus ir tautų teises kovojantys rytų-vidurio Europos tautų sąjūdžiai remia baltiečių teisę į savarankišką gyvenimą.

Savo straipsnyje Brzezinskis rašo, kad laisvesnė rytų-vidurio Europa sutampa su "sovietinių žmonių" interesais. ELTOS biuletenis pareiškia, kad lietuviai, latviai ir estai nėra "sovietiniai žmonės". Tas terminas, anot ELTOS, yra Maskvos sulipdyta bereikšmė abstrakcija, kurią be perstojo kartojant norima įtaigoti, jog egzistuoja "viena ir nedalijama sovietinė tauta". Lietuva, Latvija ir Estija tebėra okupuotos tautos, prievarta laikomos daugiatautėje imperijoje: jų interesai skirtingi nuo Maskvos.

Tiems, kurie norėtų nurašyti Pabaltijo tautas, nes jos "mažos" ir todėl jas, esą, galima ignoruoti, ELTOS biuletenis pacituoja čekų rašytojo Milano Kunderos posakį, kad "Prancūzija ir Vokietija" bus netrukus įtrauktos į "mažų ir lengvai nurašomų tautų sąrašą." Pasak Kunderos, "didžiausia neteisybė yra ne smurtas, o užmarštis." ELTA tvirtina, kad nepaisant vis dar pasigirstančių balsų, kad Baltijos šalis reikėtų atiduoti Maskvai, jas šiuo metu vis dažniau prisimena pasaulio vyriausybės ir viešojo nuomonė.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratės kaina \$ 18.00

Rėmėjo - \$25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimu turinį redakcija arba leidykla neatsako.

Jaunimo Žygis - Mūsų Visų Žygis

VAŽIUOKIME KARTU Į EUROPA, DALYVAUKIME BALTIEČIŲ TAIKOS IR LAISVĖS RYZTO ŽYGYJE, IŠKELKIME LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS VARDUS TARPTAUTINĖJE ARENOJE. TEGUL VISAS PASAULIS GIRDI MŪSŲ ŠUKI- "PASTOVI TAIKA NĖRA GALIMA BE TAUTŲ IR ŽMONIŲ LAISVĖS!"

Štai kvietimas iš Baltiečių Taikos ir Laisvės Ryzto Žygio organizatorių visame laisvajame pasaulyje gyve - nančiam Baltiečių jaunimui vykti šią vasarą į Europą ir dalyvauti šioje ypatingoje laivo išvykoje. Deja, lig šiol ne daug kas atsiliepė į šį nuoširdų kvietimą padėti mūsų tautai. Kovo mėnesio gale žygio organizatoriai paskelbė savo žiniaraštyje, kad iš aštuoniasdešimt devynių užsi - registravusių dalyvių, aštuoniasdešimt šeši yra latviai, o kiti trys: estai, lietuviai ir lenkai. Po mėnesio lietuvių dalyvių skaičiaus proporcija mažai tepasikeitė, o laivas talpina apie 400 žmonių.

Atrodo, kad tarptautinė spauda yra daugiau susidomėjusi šiuo įvykiu, negu mes patys baltiečiai. Jau pasirodė straipsnių įvairiuose Europos ir Šiaurės Amerikos laikraščiuose apie numatytą laivo išvyką į Baltijos jūrą. Tarptautinio masto laikraščiai kaip Anglijos "London Times", Vakarų Vokietijos "Die Welt", Vakarų Vokietijos televizija, "Radio Free Europe", "Voice of America" ir "Andrei Sacharov Institute" pažadėjo šį įvykį sekti ir net žada pasiųsti savo korespondentus į jame dalyvauti. Organizatoriai tiki, kad tarptautinės spaudos agentūros, kaip "UPI", "AD" ir "Reuters" šį žygį stebės ir aprašys. Yra abejotina, ar mes lietuviai, latviai ir estai vėl susilauksime tokios progos atkreipti tarptautinį dėmesį į mūsų tautų liūdną likimą.

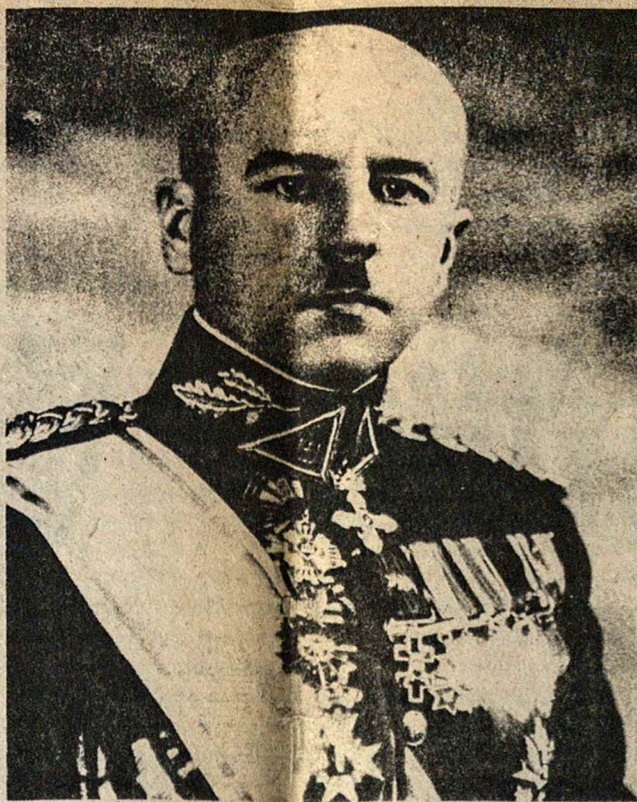
Baltiečių Taikos ir Laisvės Ryzto Žygio organizatoriai nori pasauliui įrodyti, kad "laisvė" ir "taika" yra mūsų pavergtoms tautoms svetimi žodžiai. Nors jau praėjo keturiasdešimt penki metai nuo Sovietų okupacijos, ši laivo išvyka pademonstruos pasauliui, kad mūsų viltis yra nenugalima ir mes nerimsime, kol mūsų tautos vėl nepažins laisvės ir taikos.

Su laivo išvyka yra surišti įvairūs Baltiečių renginiai įvykiai. Liepos 25-26 dienomis Kopenhagoje vyks BALTIEČIŲ TRIBŪNA, kuri, pasauliui stebint, nuteis Sovietų Sąjungą už jos nusikaltimus prieš Baltiečių tautas. Tuo pačiu laiku ruošiamas spaudos konferencija, kurioje dalyvaus garsūs Baltiečių žmogaus teisių ekspertai, pabėgėliai (jų tarpe lietuviai: prof. Štomas ir prof. Venclova), ir taikos darbuotojai, kurie nori priminti tarptautinei spaudai, kad Pabaltijy sovietai turi daug atominių ginklų.

Iš Kopenhagos, Ryzto Žygio dalyviai traukiniu važiuos į Stokholmą, iš kurio uosto išplauks laivas į Baltijos jūrą. Reikia pabrėžti, kad plaukiant Baltijos jūra, laivas laikysis tarptautinių vandenų ribos, kurių laikosi visi prekybiniai ir turistiniai laivai, kurie dažnai plaukia į Švedijos arba Suomijos uostus. Iš Švedijos laivas plauks į pietus ir tada į šiaurę, link Helsinkio, kurio uostą priplauks liepos 28 dieną. Sekančią dieną laivas grįš į Stokholmą, kur bus ruošiamas spaudos konferencija, demonstracija, kultūrinė programa ir pamaldos. Liepos 30 dieną vyks "Baltic Futures" akademinis simpoziumas ir kultūriniai pobūviai. Baltiečių Laisvės ir Taikos Ryzto Žygis užsibaigs liepos 31 d. vakare su iškilmingu banketu.

Gauta žinių, kad vasario mėnesį, visa septynių narių latvių šeima: seneliai, tėvai ir vaikai, užsiregistravo šiai kelionei. Sekime latvių pavyzdžiu. Žinokite, kad visi baltiečiai yra mielai kviečiami dalyvauti šioje išvykoje. Reikia ypatingai jaunimą raginti ten dalyvauti, nes tokių progų ateityje gali nebūti. Išvykos kaina jaunimui iki 30-ties metų amžiaus kainuos \$ 300.00 (amerik. dol.) Kitiems ekskursantams kainuos \$ 350.00 amerik. dol.) ir galima užsisakyti "Cabin class" bilietą už \$ 400.00 (amer. dol.). Į šią kainą įeina traukiniu kelionė iš Kopenhagos į Stokholmą, maistas, nakvynė laive ir po išvykos, nakvynė Stokholme.

Kanados lietuvių jaunimas, kuris nori dalyvauti Baltiečių išvykoje, bet dėl finansinių priežasčių susilaiko, gali kreiptis į "Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungą" prašydami paramos. Yra numatyta galimybė paskirti tris šimtus dolerių kiekvienam Kanados lietuvių jaunui, kuris dalyvaus šiame ypatingame tarptautinio masto įvykyje. Šiais metais Kanados Lietuvių Fondas paskyrė jaunimo veiklai nemažą pinigų. Ne pirmą kartą Kanados lie-

Generolas Stasys Raštikis, Korp! "Ramovės" garbės narys

MIRĖ GEN STASYS RAŠTIKIS

Atėjo liūdna žinia, kad š. m. gegužės 2 d., Los Angeles ligoninėje mirė generolas Stasys Raštikis. Palaidotas gegužės 6 d. vietinėse kapinėse. Liko žmona Elena Smetonaitė - Raštikienė /puseserė buv. Lietuvos prezidento Antano Smetonos/.

Gen. St. Raštikis yra gimęs 1896 m., rugsėjo mėn. 13 d., Kuršėnuose, Šiaulių apskr., zakrastijono šeimoje. Jo tėvai buvo žemaičiai. 1901 m. tėvas su šeima persikėlė į Dukštą, kur buvo gavęs zakrastijono darbą.

1914 m. St. Raštikis baigė Zarasų progimnazijos 4 klases /ten mokėsi ir Jonas Kardelis, buv. "NL" redaktorius/. 1915 m. St. Raštikis įstojo į Rusijos kariuomenę, nes I Pasaulinis Karas jau buvo prasidėjęs. Jam, kaip puskarininkui, teko dalyvauti įvairiose fronto vietovėse Kaukaze, Rumunijoje, Turkijoje ir kt. 1917 m. baigė Karo Mokyklą Tiflise, gaudamas leitenanto laipsnį. Ten išbuvo fronte iki karo pabaigos.

1918 m. grįžo į Lietuvą ir įstojo į kunigų seminariją, bet po trumpo laiko iš jos išėjo. 1919 m. jis įstojo į Lietuvos kariuomenę, Vilniaus batalijoną. Jau kaip leitenantui teko dalyvauti kautynėse, frontuose prieš lenkus, bolševikus. Kautynėse prie Daugpilio buvo sužeistas ir pateko į bolševikų nelaisvę. Buvo laikomas belaisvių stovyklose, Maskvos kalėjime. 1921 m., pasikeičiant kaliniams tarp Lietuvos ir SSSR, jis grįžo į Vilnių.

Kurį laiką St. Raštikis gydėsi Karo Ligoninėje, o 1923 m. buvo perkeltas į Vyriausiąją Kariuomenės Štabą. Nuo 1926-1930 m. jis jau majoro laipsnyje, buvo Kariuomenės Štabo II-ojo skyriaus viršininku /karo žvalgybos/.

Gyvendamas Kaune, laisvalaikiais mokėsi, eksternu išlaikė egzaminus už 8 klases Marijampolės gimnazijoje ir vakarais lankė 4 metus /Kauno Veterinarijos Akademiją/, įsigydamas veterinarijos gydytojo diplomą 1929 m. Praktika tačiau nesivertė. Gavęs Kariuomenės vadovybės pasiūlymą, išvyko į Berlyną Karo Akademijon, kurią baigė 1932 m.

Atlikęs stažą pulkuose įvairiose aukštosiose pareigose, /pulko vado, divizijos vado ir kt./, 1935 m. jis buvo pakeltas į brigados generolo laipsnį ir paskirtas Lietuvos Kariuomenės Generalinio Štabo viršininku, vėliau Karo riuomenės vado. Jis pertvarkė kariuomenės statutą, pakeitė įstatymus, pagerino kariuomenės apmokymą, drausmę.

Jis rėmė Vytauto Didžiojo Universiteto studentų at-sargos karininkų Korp! "Ramovės" ruošiamas "Visuomenės su kariuomene susiartinimo, dienas".

Gen. St. Raštikis taip rašo: 1982 m. / "Tos šventės padėjo kariuomenės vadovybei užpildyti spragas per eilę metų atsiradusias tarp lietuvių visuomenės ir kariuomenės... Kariuomenė rodė, kad ji tarnauja ne vienai grupei, bet visai savo tautai!"

Gen. St. Raštikis perorganizavo ir Šaulių Sąjungą. Jo populiarumas kilo tautoje. Jis perorganizavo kariuomenės dalinius 3, 6 p. pulką, I-mąjį artilerijos pulką, dragūnus.

Deja, Lietuva buvo SSSR okupuota gausių kariuomenės dalinių /tankų ir kt./ apie 100.000-ties vyrų. 1940. VI.15 d. Lietuvos kariuomenė nesipriešino. Daugelis lietuvių klausia kodėl?

Gen. St. Raštikis viename laiške man rašo: /Korp! "Ramovės" leidiniui/:

"Lietuvių tauta morališkai buvo pasiryžusi drąsiems heroiškiems žygiams... Deja, prie tokių žygių nebuvo prieita, nes Lietuvos išorinių priešų jėgos buvo tokios milžiniškos ir tarptautinė bei politinė situacija tokia pavojainga Lietuvai, kitoniški mūsų sprendimai būtų iššaukę nepataisomą katastrofą net Lietuvų tautos EGZISTENCIJAI!"

tuvių jaunimas susilaukia iš Lietuvių Fondo stambių aukų. Lig šiol Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga ir daugelis kitų kultūrinių, politinių ir visuomeninių jaunimo organizacijų yra gavę iš Lietuvių Fondo nuolatinę paramą, be kurios Kanadoje labai sušlubuotų jaunimo veikla. Kanados Liet. Jaunimo Sąjunga nuoširdžiai dėkoja Kanados Lietuvių Fondui, jo nariams ir rėmėjams už jų pasitikėjimą mūsų darbais.

Informacijos ir Registracijos detales gausite kreipdamiesi į: KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS VICEPIRMININKĘ Jūrą Ulekaitegę, 12 Glen Edyth Dr. Toronto, Ont. M4V 2V7; Tel.: 1 (416) 928-9353. S. B.

P. S. mums žinoma, kad Stalino-Hitlerio sutartis pasidalinti Lietuvą-Latviją-Estiją jau veikė... Anglija, Prancūzija nepatyrė gintis, tylėjo... Istorija parodys, ar Lietuva klydo su neutralitetu ir tylą.

Sovietų Sąjunga okupavusi Lietuvą 1940 m. BIRŽE - LIO 15 d. gen. St. Raštikį paliko kurį laiką ramybėje. Tačiau jis pajuto pavojų, ėmė slapstytis ir 1941 m. pabėgo į Vokietiją. NKVD pradėjo keršyti jo šeimai, pasodino į Kauno kalėjimą jo žmoną, ją žiauriai tardė, o 3 dukreles /1,4 ir 11 metų/ išvežė, atrodo į Sibirą. /Ar negalėtų būti na u j u Kremliaus valdovų žmoniškumo žestas, jeigu gyvos likusios gen. Raštikio dukterys būtų išleistos į JAV aplankyti senutę motiną ir kapą tėvelio, kuris nieko blogo rusų tautai n e r a p a d a r e s. Praėjo 43 metai.../. NKVD išvežė ir sunaikino Raštikių ir Smetonos gimines.

Sukilimui prasidėjus 1941 m. birželio 23 d., gen. St. Raštikis grįžo į Kauną, rado tik žmoną, vos gyvą išėję - sią iš Kauno kalėjimo. Laikinoji Lietuvos vyriausybė /J. Ambrazevičiaus- K. Škirpos/ pakvietė gen. St. Raštikį būti Krašto Apsaugos ministru. Šiai vyriausybei išsiformavus, tų pačių metų rugpjūčio 5 d., gen. St. Raštikis dirbo Karo Muziejuje iki 1944 m., vasarą pasitraukė į V. Vokietiją ir, karui pasibaigus /1945 m. gegužės 9 d./ apsigyveno DP stovykloje, Vakarų Vokietijoje.

Čia išgyveno visus DP vargus, nedideklus ir moralinę kančią, ypač dėl 3-jų dukrelių likimo Sibire.

Į JAV gen. St. Raštikis atvyko 1949 m., sunkiai kūrėsi, teko dirbti ir fizinį darbą ir nedavalgyti. Vėliau jis gavo rusų kalbos mokytojo darbą JAV karininkų akademijoje.

Gyvenimas pagerėjo, bet fizinė sveikata ėmė silpnėti abiejų - jo ir jo žmonos. Tačiau stipri gen. St. Raštikio dvasinė būklė viską nugalėjo. Jis parašė 4 tomus savo atsiminimų, daug straipsnių JAV lietuviškoje spaudoje aktualiomis temomis. Dalyvavo ir lietuvių visuomeninėje veikloje.

Šia proga reikia pažymėti, kad jis nuo jaunystės yra žinomas kaip talentingas spaudos darbuotojas, žurnalistas, rašytojas. Nepriklausomybės laikais Lietuvoje jis rašė į "Kardą", "Kari", "Mūsų Žinyną", "Trimitą" ir daugybę kitų laikraščių.

Paminėti 4 tomiai yra didelis indėlis į Lietuvos karo istoriją. 1918-1944 m. laikotarpis atvaizduotas plačiai, objektyviai.

Jis buvo apdovanotas Lietuvos ir kitų Europos valstybių ordiniais, medaliais. Mūsų visų jam pagarba.

Paminklą jis pasistatė pats sau, ir Lietuvos kariuomenei.

Lenkų galvą prieš didįjį nepriklausomos Lietuvos generolą ir VD Universiteto Studentų Atsargos Karininkų Korporacijos "RAMOVĖS" Garbės narį gen. Stasį Raštikį.

Išėkis ramybėje, garbingas Tautos Sūnau!

Reiškiu užuojautą jo našlei Elena Raštikienei.

Korp! "RAMOVĖS" narys

IR EILINIAI RUSIFIKATORIAI NESNAUDŽIA

Siek tiek skirtingai taktikos atžvilgiu nuo caro laikų vykdytos rusifikacijos politikos Lietuvoje dabar šią politiką vykdo TSRS, tik truputį atsargiau ir labiau palaipsniui. Matyt, skaudžiai pasimokė iš nesėkmių 19 a. antroje pusėje.

Čia atkreipsime dėmesį į Vilniuje reklaminius užrašus bei kitokią rašytinę informaciją, kuri paskutiniu laiku daugiausia daroma rusų kalba. Kirpyklose (pav., Konarskio g.) bei kituose buitinio aptarnavimo punktuose, keičiant užrašymus ir kt., jei anksčiau dar buvo abiem kalbomis - lietuvių ir rusų, tai dabar rašoma tik rusiškai.

Bet to, aptarnavimo įstaigose, ypač parduotuvėse labiau sužulėjusios rusės pardavėjos, ypač jei į jas kreipiasi lietuviškai, demonstratyviai aptarnavimo punktuose tik rusiškai. Taškento pasitarimas rusinimo reikalu, matyt, ir eilinius rusus paskatino "pūstą tą pačią dūdą".

Ar ne laikas tokiems rusifikatoriams duoti tinkamą atkirtį?

(ALMA MATER Nr.4)

„NL“ ELEKTRONINĖS MAŠINĖLĖS VAJUS

MALONŲS "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SKAITYTOJAI IR RĖMĖJAI, -

Praeityje ne vieną kartą buvo kreiptasi į Jus šio laikraščio reikalais, ir visuomet buvo rastas bendrų laikraščio reikalų supratimas bei parama.

Todėl ir šį kartą vėl drįstame kreiptis į jus "NL" opiu reikalu, išlaikant tolimesnę laikraščio egzistenciją.

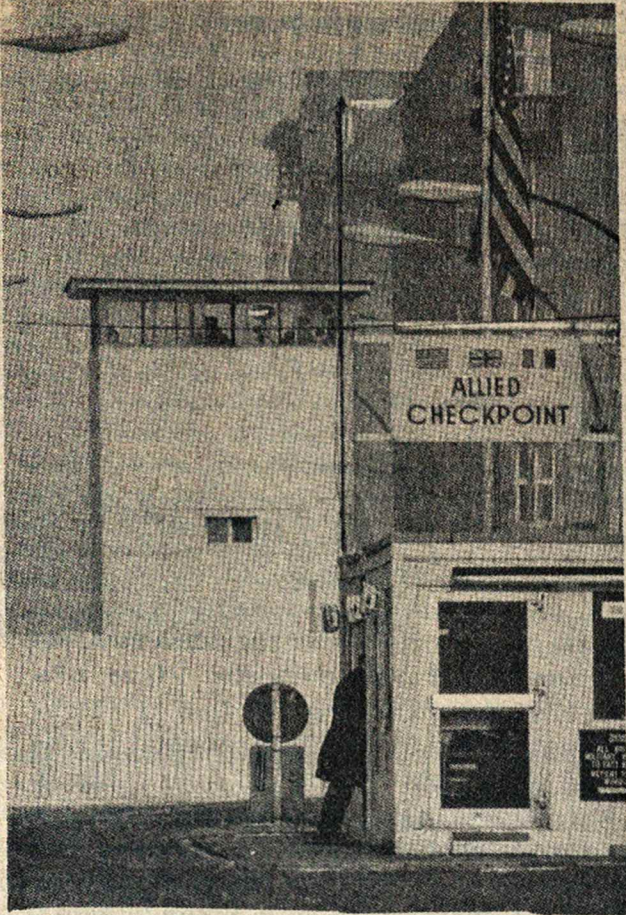
Bet kodėl darbu atlikti yra reikalinga turėti priemonės - frankai. Jau ne kartą esate pastebėję "NL" laikraščio puslapiuose esančių raidžių įvairius nelygumus, bei jų netinkamumą. Turimos laikraščio tekstui specialios rinkimo mašinėlės per 15-20 metų baigia susidėvėti. Jos dažnai genda, o jų laikini pataisymai kas metai kainuoja vis didesnes sumas.

Žvelgdami į laikraščio atėtį, "Nepriklausomos Lietuvos" Valdyba, tikėdama ankstyvesniais "NL" skaitytojų pritarimais bei parama, nutarė įsigyti reikiamą pagerintą, specialią laikraščių tekstams rašyti elektroninę mašinėlę, kuri kainuoja apie 3.500 dolerių.

TUO REIKALU "NL" VALDYBA SKELBIA RAŠOMOSIOS MAŠINĖLĖS ĮSIGIJIMO VAJŲ ir kreipiasi į visus "NL" skaitytojus bei visą lietuvišką institucijas, pagal galimybę prisidėti pinigine auka ir paremti rašomosios mašinėlės įsigijimą. Visi aukotojai bus skelbiami spaudoje.

Tikėdami jūsų nuoširdumu, mieli skaitytojai, "NL" Valdyba iš anksto yra dėkinga visiems, kurie prisidės prie lietuviško spausdinto žodžio gyvastingumo išsilvijoje.

"NL" VALDYBA

Tikrinimo punktas įvažiuojant į R. Berlyną

Sovietų ekspansija po II-jo Pasaulinio Karo.

Neturėdamas kitokių uždavinių, Jašvili su savo vyrais, vakarui artėjant, išvyko iš miesto ir apsistojo pas vieną niurnantį lenką ūkininką. Buvo pasiūstas žvalgas ant pagrindinio kelio, kad stebėtų, kada pasirodys jų pulko daliniai. Baigiant jiems tvarkytis, atskubėjo žvalgas ir pranešė, kad jis tik ką susistabdė vianą iš kapitonų ant kelio Jašvili nuėjo prie jo ir šis pasakė, kad artilerijos dalinys buvo perkeltas į priekį, kad apsaugotų kelią. O čia esantieji turį sekti jį ir prisijungti prie likusiųjų pulke.

Važiavo visą naktį, kol pasiekė pulko stovyklą miške kitą dieną. Čia jie sužinojo, kad Jašvilio artilerijos dalinio karininkas buvo žuves ir visas dalinys sunaikintas. Šios žinios jau nebeatrodė labai stebinančios nė labai sukreičiančios, nes darėsi aišku, kad kilo chaosas visuose jų daliniuose priekyje.

Vidurdienyje Jašvili gavo įsakymą prisijungti prie pulko amunicijos konvojaus. Jį sudarė 60 sunkvežimių kapitono priežiūroje. Buvo įduotas žemėlapis, nurodantis jų kelią, bet jokio paaiškinimo ar pasirinktinių pakettimų nurodymams. Vis dėlto, jie bėl buvo įjungti į kariuomenės sąrangą.

Atsidaužinėdami į nelygų miško kelią, jie pravažiavo keliolika mylių, kol sugedęs pirmasis sunkvežimis su-

stabdė visą vilkstinę. Jašvili, maždaug, 20-tas eilėje, persisvėrė pro langą ir pamatė, kaip jo kapitonas buvo baramas dviejų vyresniųjų kariškių. Vienas jų ant savo apykaklės dėvėjo raudoną juoda - Vyriausio Štabo generolo ženklus, o antrasis - lauko generolo. Po kurį laiką trūkusių aiškinimais, konvojaus kapitonas išsoko iš savo sunkvežimio ir įlipo į sekantį. Abu generolai užėmė vietas buvusiam jo sunkvežimyje, krypinėdami riedėjo pirmyn. Netrukus vėl sustojo.

Kapitonas pranešė, kad vyrai gauna poilsio valandėlę ir tuomet jis priėjo prie Jašvili'aus. Atrodė, kad jį generolai išbarė už didelį neapdairumą keliauti dienos šviesoje. "Ar iš proto išėjai, durak /durniau/, kad keliaujate dieną? Nesupranti, kas atsitiktų, jeigu jus atviroje vietoje užkluptų "Stuckai"? Išmok bent kiek galvoti, jeigu sugebai, ir nuo dabar dieną praleistite po medžiais ir važiuosite tikrai naktį!"

Nedrįsęs pasiteisinti, kad prieš tai buvo gautas kitoks įsakymas, vargšas jaunesnysis karininkas šoko vykdyti parėdymo.

Kai sutemo, abu griežtieji generolai vėl sėdėjo vadovaujančiame sunkvežimyje ir nustatė judėjimo tempą. Vairuotojams tai buvo labai nervnantis keliavimas, nes jie

apie 10.000 kitų buvo "paprastaisiais" išvyti iš butų ir suvaryti getan.

Praėjus dienai po tos Sonderaktion - kuri išliko ilgai atmintyje kaip pati stambiausia egzekucija, įvykdyta Vilniuje vienos dienos būvyje - gydytojas dr. Mark Dvoržekis, geto metraštinkas, susilaukia keisto vizito; pas jį užėina moteris, aprišta ranka, baugiu žvilgsniu nešina gėlių puokštę. Jai sunkoka paaiškinti gydytojui apsilankymo priežastį. Pagaliau ji prisipažįsta pareinanti nuo Panerių.

Anuomet Paneriai buvo laikomi sunkiųjų darbų stovykla. Visi žinojo, kad ten veža žmones, nors niekas nesusilaukė iš jų žinelių. Daktaro tai per daug nejaudina, kol toji moteris - Pessia Aronovič - jam nepapasakoja savo odisejos. Ją su dviem vaikais nuvežė į Panerius. Visus ten buvusius sušaudė. Ji pati buvo pašauta į ranką, bet jos vaikai žuvo. Ji išsikapstė iš griovio, pasinaudodama priežastimi. Viena kaimietė jai patarė prisiskinti gėlių ir pasinaudoti puokštėmis, kaip priedanga - tada vokiečiai ją laikysią už paprastą mužikę.

Iš pradžių dr. Dvoržekis mano, kad pacientė tik pasakoja nebūtinai dalykus. Bet jis atriša tvaresčius ir randa, kad sužeidimas yra tikrai nuo kulgos; aptinka taip pat mikinių skurzdėlių. Jis pasiūnia ją ligoninėn ir atidengia žydams paslaptį, kad Paneriai - jokia darbo stovykla, bet mirties vieta. Niekas juo netiki. Vėliau jis dar kartą susitinka su Pessia; ji įsidarbina gete kaip siuvėja. Jis jos paklausia, ar jina išsipasakojusi draugėms. Ne, Pessia laiko liežuvį už dantų! Ji bijo, kad Geštapas nesužinotų ir jos antrą kartą nešaudytų; šiuo kart mirtinai.

Dr. Dviržekio išvada: "Štai liudininkas, kurio žodžiais suabejojta".

Jis nebuvo vienintelis. Devyniolikmetį Motelį Gdudą ištiko panašus šturpus įvykis. Jį atgabeno "Žalioji giraitė" į Panerius su 34 žydais; jis išlipa, klausydamas nacių karininko Schwannenberg'o įsakymo /geto žmonės pakeitė jo pavardę į Schweinberg'ą/. Schwannenberg'as liepia tiems 35-kiems žydams nusirengti, pavarą juos į seilę į priekį ir pila kiekvienam kulka į pakaušį. Gdudas susmunka tuo pat metu, kai pykšteli šūvis; jis išgirsta pokštelėjimą, pajunta zvimbešį, bet lieka gyvas. Dar spėja nugirsti Schwannenberg'ą aiškinant vyrams, kaip reikia šaudyti, kai triokšteli kitas šūvis. Jis pajunta, kad ant jo galvos griūva šiltas, varvantis kraujais kūnas - žmogus, ejęs paskui jį. Nuo to psichologinio šoko, ar teisingiau eilės šoku - nelaimingos aukos kraujas aptaško jam lūpas - Gdudas nualpsta. Šamone grįžta jam po poros valandų. Šaudymas pasibaigęs. Esesininkai užbaigia savo dienos triušą, pažėrdami automatų serijas į duobę. Gdudas sužeidžiamas, bet lengvai. Jis pareina atgal, pasinaudodamas tuo, kad tie SS kiek pasišalina ir ima smarkiai gerti.

Jį priima vienas lenkas; nesibijo duoti jam rūbų ir apnakvydinti.

Sekančią dieną Gdudas grįžta namo, susitinka su tėvu,

negalėjo naudoti priekinių lempų. Be to, vadovaujantieji priekiniai sunkvežimiai judėjo lyg pasimėtę, nuolatos ir netikėtai stovinėdami - atrodė, lyg iš baimės užslėptų kiliūčių. Paskui važiuojantieji vairuotojai pamatydavo tikrai staiga švystelėjančias stabdžių šviesas priešais važiuojančio sunkvežimio. Per ištisą naktį, taip nuolat sustodinėdami, jie nukeliavo tik keletą mylių. Savalme aišku, įvyko visa eilė susidūrimų. Rusų karinių sunkvežimių radijatoriai įrengti pačiame priekyje taip, kad palyginant ir lengvas susidūrimas su užpakaline priešais važiuojančio dalimi, beveik be išimties įskeldavo radijatorių ir sugadindavo sunkvežimį. Tada jį reikėdavo išstumti iš eilės į griovį. Iš 60-ties važmenų, kurie pradėjo praeitą naktį keliu, liko tik 12 dar nesugadintų sekantį rytą.

Tačiau generolai nieko nekalbėjo, ir paaiškino tik kapitonui, kad jie dabar randasi tik apie tuziną mylių nuo amunicijos iškrovimo vietos. Jie įteikė jam dokumentą, įgaliojantį pasirinkti tiek kiek gali šaudmenų ir nugabenti juos atgal į pulką.

Po to generolai išvyko toliau, palikę griežtus nurodymus konvojui laukti nakties ir tik tada keliauti toliau.

Kapitonas savo konvojaus likučius lėtai ir atsargiai vedė nurodytu keliu naktį. Nors kelias buvo neilgas, tikrai rytmėtį pasiekė savo tikslą. Atvykę pamatė, kad visas amunicijos sandėlynas pradingęs. Jis irgi buvo oro antpuolio sudaužytas.

Pradėjo aiškėti tikroji situacija dviem jaunesiems karininkams; abu "generolai" buvo tikrumoje vokiečių agentai, kuriems pavyko Raudonosios Armijos artilerijos pulkui neduoti gyvybinės amunicijos bent 3 dienas tuo pačiu sunaikinant 48-ias važmenas. Jeigu jiems pavyko ir kitur įvykdyti nors dalelę to, ką jie čia padarė, tie išradin-gi generolai turėjo tikrai sukelti chaosą Sovietų eilėse. /Šis įvykis patvirtintas 1974 m. BBC interviu programoje/.

Du faktoriai padėjo tiems vaidintojams. Viena, kaip Jašvili pabrėžė, - "Raudonojoje Armijoje niekas neabejoja įsakymais; jų tik klausio". Antra - persirengę generolai kalbėjo tobulai rusiškai ir elgėsi šturkščiai komanduodami, kaip Raudonosios Armijos kareiviai tikėjosi iš savo generolų. Ironiška, kad persirengę rusų generolais asmenys, tikrų tikriausiai buvo rusai ir labai galimas dalykas iš tikrųjų, generolai! Wehrmacht'o Kontra-Žvalgybos Departamentas turėjo suorganizuoti specialias brigadas dirbti Sovietų užnugaryje. Jie buvo parinkti iš baltarusių ir rusiškai kalbančiųjų lenkų, ukrainiečių ir baltų, aprūpinti Sovietų uniformomis. Šis metodas buvo daugiau, negu tikėjosi, sėkmingas.

Abu jaunieji kariškiai sugrįžo su savo 12 važmenų, atsigabendami 96 vairuotojus ir palydovus, likusius be sunkvežimių.

Pulkininkas, sužinojęs, kad ne tik negausias laukiamų šaudmenų, bet kad ir prarado 4/5-dalius savo brangių sunkvežimių tokiu absurdišku būdu, ištūžęs nėsė iš kailio. Tačiau nieko negalėjo padaryti ir netrukus po to puolus vokiečių daliniams, beginkliš artilerijos pulkas buvo priverstas trauktis. Nuolat puldinėjami ant viešelių, jie buvo priversti lėtai judėti mišku. Čia žemė buvo perminkšta sunkiems 122 mm pabūklams, ir atėjo įsakymas juos palikti. Taip demoralizuoti pulko likučiai buvo pergrupuoti ir prijungti prie kitų dalinių. Susidarė apšepusių gyvų išlikusių divizijs. Pasiekė žinios, kad vokiečiai jau atsi-rado ties Minsku, toli rytuose. Taip traukėsi per girias atgal. /b.d./ / bus daugiau /

jam viską išpasakoja. Tėvas juo nepatiki.

Gete, kurio gyventojų skaičius vis mažėja, ima organizuoti gyvenimą. Prastai. Visi gerai jaučia virš galvos pakibusią grėsmę. Jaučia, kad bus kitų aukų. Darbas okupantui užtikrina šioki toki saugumą. Ir tai kažin? Vieną dieną tūkstančiai darbininkų nebepareina namo.

Vokiečiai primeta Vilniaus žydams savivaldą - žydų Tarybą. Po to sušaudo dalį jos narių. Tas pat likimas ištinka ir antrąją tarybą. Staiga vienam žydai pavyksta įsigyti autoritetą. Pas vokiečius. Galbūt? Žydų tarpe? Užtikrintai.

Jakob Gensas /der stolze Jude/, - "išdidus žydas", kaip kad būtų vadinę jį vokiečiai, tampa Vilniaus geto policijos viršininku, faktiniai paties geto vadu. Jam pasiseka, taip sakant, nušalinti tą Judenrat'ą /tarybą/.

Gensas buvo kovingu, revizionistinių tendencijų, sionistu. Jis buvo lenkų kariuomenės atsargos karininkas, buvęs vedęs 1 ietuvaitę, ir tie dalykai bene bus padarę vokiečiams įspūdžio. /Autorius, turbūt nepagalvojo, kad prie jo pozicijos didelę rolę galėjo vaidinti ir labai paprastas reiškinys - auksas, ar kitokios brangenybės. Žinoma yra, kad vargšės aukos bandė sau išsipirkti laiko, atiduodami visa, ką turėjo. Red./.

Ar jis iš tikrųjų su jais kolaboravo? Ar, priešingai, jo pastanga buvo išgelbėti kiek galima daugiau žydų? Kas pajėgs tai išaiškinti? Vienas dalykas tikras: vokiečiai jį sušaudė 1943 metų lapkričio 15 d., kitaip sakant, po dviejų su viršum metų nuo to laiko, kai jis pradėjo eiti pareigas Vilniaus gete.

Kągi jis nuveikė iki tos, savo mirties dienos? Duokim jam žodį, išklauskim, ką jis pareiše vienos literatūrinės popietės metu gete. Mat, ne tik būdavo literatūrinių popietėčių gete, bet policijos vadas - žmonių nekenčiamas Gensas - vaidino mecenatą. Tąja proga jis pareiškė štai ką: "Daugelis jūsų laiko mane išdaviku... Aš, Gensas, sumalu jūsų požemines slėptuves, aš taip pat vargstu, parūpindamas geto žmonėms popierius, darbus. Man rūpi žydų kraujo buhalterija, o ne jų savigarbos dalykai. Kai iš manęs pareikalauja tūkstančio žydų, - aš juos duodu, ant- raip vokiečiai ateis patys pasirinkti, ir tada pasiims ne tūkstantį, bet kelius tūkstančius. Atiduodamas šimtą žydų, aš išgelbsiu tūkstantį, duodamas tūkstantį, išsaugau dešimt tūkstančių..."

Kruvini Vilniaus Akmenys, Kruvinos Panerių Smiltys

VILNIUS: PASIPRIEŠINIMAS KURIOU NIEKAS NEĮTIKĖJO

Pirmieji vokiečių okupacijos mėnesiai buvo klaidūs Vilniaus žydų bendruomenei.

Keli išlikę gyvi Vilniaus žydai yra davę savo liudijimus /Skaitytojai patariama pasinaudoti nuostabiu dr. Marc Dvoržetski veikalu La victoire du ghetto, Paris, France-Empire, 1962/. Mums atrodo, vertingiau duoti balsą pačiam SS-Standartenführer'ui Jäger'ui, kurio raportą jau esame minėję. Štai ištraukos, liečiančios jo veiklą Vilniuje nuo perėmimo pareigų 1941 m. rugpjūčio 9 d. iki tų pačių metų gruodžio 1 dienos:

				Viso :
1. IX.	425 žydai	19 moterų	vaikų	444
2. IX.	864	2019	817	3700
12. IX.	993	1670	771	3334
17. IX.	337	687	247	1267
4. X.	432	1115	436	1983
16. "	382	507	257	1146
21. "	718	1063	586	2367
25. "	718	1706	812	2578
27. "	946	184	73	1203
30. "	382	789	362	1533
6. XI.	340	749	252	1341
11. "	76	77	18	171
25. "	9	46	8	64

Jäger'is patikslina, kad sušaudymai įvykė rugsėjo 2 dieną buvę Sonderaktion pasekmė, kadangi žydai buvo apšaudę vokiečių kareivius.

Tos Sonderaktion išvakarėse Vilniaus žydų kvartale buvo iškabinatas toks skelbimas:

"Vakar, sekmadienio popietę buvo paleisti šūviai į vokiečių kareivius. Šiuos pasikėsinimus padarė iš slėptuvės. Buvo sugauti du kaltininkai, niekšingi Bundistai. Tai žydai. Jie apmokėjo gyvybę savo banditiškus veiksmus: buvo sušaudyti vietoje.

Yra imamas griežtų priemonių, kad panašūs veiksmai nepasikartotų. Mes laikome žydus kolektyviniai atsakingus už visus pasipriešinimo veiksmus nukreiptus prieš okupacinę valdžią.

Nuo šios dienos 15 val. iki rytojaus 10-tos valandos yra griežiausiai uždrausta žydams išeiti iš namų. Šis potvarkis negalioja tiems žydams, kurie turi galiojantį darbo leidimą. Šiomis priemonėmis siekiama užtikrinti žmonių saugumą. Kiekvieno pareiga yra prisidėti prie drausmės ir tvarkos palaikymo.

Vilnius, 1941 m. rugsėjo 1 d.

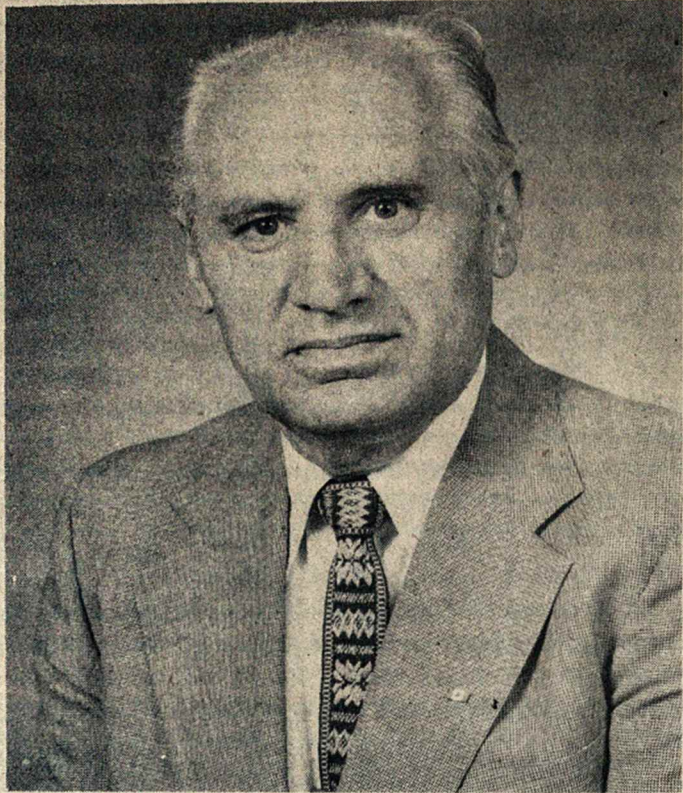
Pasirašė:

Vilniaus Gebietskomisaras
HINGST

Tikrumoje "Sperrstunde", kurią nustatė žydams, pasitarnavo dviem tikslams: iš vienos pusės buvo išgabenta į Panerius, Vilniaus apylinkėse 3.700 žydų, iš kitos, 1985. V. 16

KULTŪRINIS PUSLAPIS

AUKSINIO AMŽIAUS HORIZONTE

Dr. PETRAS LUKOŠEVIČIUS

Turime visą eilę žmonių, aktyvių ir nuolatinių darbuotojų mūsų bendruomenės įvairiausiose pareigose. Sulaukus žymios sukakties, ypač 65-mečio, savaime norisi pačiam pažvelgti ir kitiems prisiminti, koks tame greitai bėgančiame laike, nueitas kelias. Savo autobiografija sutiko pasidalinti pasižymėjęs ir gerbiamas mūsų bendruomenės narys dr. Petras Lukoševičius. Ypač įdomu bus stebėti, kaip mūsų vienas iš "dypukų" epochos, be abejonės palaikomas savo žemaitiško atsparumo, atkeliavo į savo 65-tąsias gyvenimo metines.

AUTOBIOGRAFINIAI BRUOŽAI

Gimiau 1920 metais, gegužės mėnesio 19 d. Kūlpėnų kaime, Kartenos valsčiuje, Kretingos apskrityje. Ketvirtasis vaikas aštuonių vaikų šeimoje. Tėvas buvo ūkininkas.

Pradžios mokyklą lankiau Kūlpėnuose, kurią baigęs 1933 m., išlaikiau įstajamuosius egzaminus į Kretingos Pranciškonų Privatines Gimnazijos II-ąją klasę. Gimnazijoje mokiausi vidutiniškai; kartais pasiekdamas antrojo ir ketvirtąjo mokinio eilę savo klasėje. Čia aktyviai dalyvavau ateitininkuose, oratorių būrelyje ir sportininkuose. Gimnazijos krepšinio rinktinės komandoje žaidžiau keletą metų ir dalyvavau keletą tarp gimnazinių varžybų.

Gimnaziją baigiau 1940 metų pavasarį. Stojau aspirantūroje į Karo Mokyklą, bet dėl tuo metu nežinomų priežasčių, nepriėmė, nors buvau sveikas. Vėliau iš vieno Stojimo Komisijos nario tėvas sužinojo, kad tuometinis Kretingos apskrities saugumo viršininkas Jakys įrašė atestacijoje "nepatikimas dabartinei valdžiai". Tokiu būdu planai pasikeitė ir teko skubiai ieškotis kitų išečių. Visuo met norėjau būti medicinos gydytoju. Tačiau rusams okupavus Lietuvą, mano planai pasikeitė ne tik Karo Moky-

los atveju, bet ir studijų reikalu. Įstojau į vasarinius pradžios mokyklų mokytojų paruošiamuosius kursus Ukmergėje, kuriuos sėkmingai baigiau ir išvažiavau mokytojauti į trijų komplektų pradžios mokyklą Latvijos pasienyje, Pikelius. Čia teko praleisti rusų okupaciją. Išmokytoja vęs vienus metus Pileiuose /Mažeikių apskrityje/. 1941m. vasarą paprašiau, kad perkeltų į arčiau Mažeikių esančią vieno komplekto pradžios mokyklą Bugeniose. Pamokytojaves su keturiiais ir kartais penkiiais skyriais vos keletą mėnesių, tų pačių metų spalio mėn. viduryje įstojau į Žemės ūkio Akademiją Dotnuvoje.

Akademiją lankiau vokiečių okupacijos metais. Studijuodamas pradžioje dirbau žemės ūkio kooperatyve kasininku, o vėliau Studentų Valgyklos Komisijos kasininku. Teko rūpintis maisto tiekimu karo sąlygose studentų valgyklai, kas ne visuomet buvo lengva, nes teko įvairiais būdais "šmugeliuoti", superkant maisto produktus pas ūkininkus. Labai dažnai tokiose iškylose tekdavo išbūti bent keletą dienų, ar tailaukiant malūne, kol nakčia sumals grūdus ar skubiai vyniojant dar šiltą, nuluptą karvę. Su vokiečiais ne kartą teko susitikti ir išsikombinuoti, kad nesumintų.

Paskutiniuosius studentavimo metus Akademijoje 1943-1944 buvau išrinktas į Studentų Atstovybę ir pasidariau jos pirmininku. Dažnai teko susitikti su tuometiniu Akademijos Rektoriumi prof. B. Vitkum ir prorektoriumi a. a. dr. V. Maneliu bandant laviruoti su Akademijos patalpose įsikūrusia karo ligonine ir jos vadovais. Tenka pasakyti, kad karo gydytojai ir administracija nesikišo į studentų reikalus, bet sunkumai iškildavo eilinių kareivių žingeidumui numalšinti mergaičių tarpe.

Frontui artėjant 1944 m. birželio mėnesio viduryje palikau Akademiją ir sugrįžau į tėviškę. Rugpjūčio mėnesio pradžioje pasitraukiau su kitais šeimos nariais, broliu Jonu ir jo šeima ir dviem sesutėmis - Karolina ir Monika - į Austriją, Jugoslaviją. Tėvai liko namuose su broliu Juozu ir seserimi Eugenija, žadėdami vėliau išvažiuoti arkalais. Susidarius nepalankioms sąlygoms, tėvai nebe išvažiavo. Ir taip nebeteko jų daugiau gyvų matyti. Tėvas, atsėdėjęs penkis metus Ukmergės kalėjime ir sužalotas, niekuomet nebeatsigavo ir paleistas už keletos metų, mirė. Mama mirė sulaukusi 83-jų metų Klaipėdoje pas iš Sibiro grįžusį mano tėvelio brolį.

1944 metų vėlyvą rudenį iš Jugoslavijos pasiečiau Tirolį, Schwaz miestelį, kur karo ir civilinėje ligoninėje dirbau slaugės padėjėju darba. Čia sulaukiau Vokietijos kapituliacijos ir amerikiečių okupacinių kariuomenių 1945 metų gegužės mėnesį. Amerikiečiams okupacinės administracijos pareigas perleisdus Prancūzijai ir marokiečiams slautėjant, vakarais, slapta perėjome su seserimis ir brolio šeima Vokietijos sieną ir atsidūrėme Bavarijos miestelyje Mittenwald. Čia teko dirbti italams repatriantų pereinamojo stovykloje virtuvės tarnybos prižiūrėtoju. Sekančių metų /1946/ pradžioje amerikiečių okupacinė valdžia panaikino italų repatriacijios stovyklą ir su kitais pabaltiečiais persikraustėme į Bavariją - Chieming miestelį. Buvau paskirtas jungtinės jugoslavų ir pabaltiečių pabėgėlių stovyklos komendantu.

Dar tebegyvendamas Mittenwald'e, buvau keletą kartų nuvykęs į Munchen'ą, kur, amerikiečiams leidus, U.N.

Nuo Inkų Karalijos Per Buvusių Vergų Miestą į Gražųjį Rio

Ananas Keblys
/pabaiga/

Negalima apleisti Peru, neparagavus jų tautinio gėrimo "pisco sour". Alus taipogi yra geras, juo gamintojai, daugiausiai yra vokiečiai. Kaip paprastai, vandens negalima gerti, o tenka naudotis buteliuose parduodamu; net ir dantis su juo valoma.

Žingeidumas užganėdintas. Dabar reikia keliauti į kitą kontinento kraštą, prie Atlanto, į buvusį juodųjų vergų miestą Bahia Salvador, šiaurės Brazilijoje. Į ten nusikraidina jau brazilų bendrovės lėktuvais Varig. Jis laikomas vienu iš geriausių Pietų Amerikoje tiek savo aptarnavimu, tiek ir patarnavimu.

Nusikridus, pirmiausia tenka eiti į turistinę įstaigą dėl viešbučio. Čia jie turi visus sąrašus apie visus viešbučius, kur jie randasi ir kiek kainuoja nakčiai. Neužsisakius iš anksto viešbutį, geriausia yra kreiptis čia. Jei-gu viešbutį užsisakysi prieš išskrisdamas, tai už jį mokėsi tarptautinę kainą, kuri yra aukštesnė. O čia galima pasirinkti, ir nesudaro jokios problemos. Pasirinkau Ondino viešbutį arti jūros. Čia praleidau 10 dienų poilsui ir miesto apžiūrėjimui.

Salvador - senas miestas. Išsimėtęs tarp kalnų ir kalnelių. Gatvės daugelyje vietų tašytų akmenų, o šaligatviai sudėlioti įvairiais raštais, iš akmenukų. Paplūdimiai daug kur iš didžiulių akmenų. Toliau už miesto - puikus ir švarus paplūdimys, bet ten nėra viešbučių.

Sakoma, kad čia randasi bažnyčių visom metų dienom. Viduje - viena už kitą gražesnė ir turtingesnė. Religija nemašyta su Afrikos pagonizmu.

Gidė aprodė istorines vietas, bažnyčias ir porą muziejų, surišusių su afrikiečių kultu. Neužmiršo nuvesti ir į brangakmenių didžiulę krautuvę. Jei ne pirkimui, tai akių paganymui. Brazilijoje visose geresnėse krautuvėse pavaišina kavos puodukus, su tuo nebuvo ir čia apsilenkta. O brazilų kava yra labai gera ir skani.

Po poros dienų poilsio, jau buvo laikas pamatyti ir šio miesto artistų koncertą. Netikėtai teko susipažinti su braziliečių daktarų jaunavedžių pora. Jiedu lankėsi čia iš Porte Alegre, nuėjome vakarieniauti ir po to koncertan. Čia jau afrikiniai muzikos garsai ir dainos bei šokiai. Bahajietės turi savo specialius sceninius rūbus. Folklorinis koncertas truko apie 2 valandas.

Žmonės čia labai draugiški ir šitame mieste nėra bai-

mės, kad tave apiplėš ir apvog. Grožiu žmonės nepasižymi. Mišiny visokių rasų.

Susisiekimą patogus visur autobusais ir kainuoja tik centus, tik jų važiavimas - lyg laivu audroje. Mašinų labai daug, daugiausia brazilų gamybos. Jos specialiai pritaikytos naudoti benzino ir spirito mišinį. Gatvėse matosi moterų, apsirengusių savo tautiniais drabužiais, kurios kažką verda. Atrodo, lyg "hamburger", tik iš kukurūzų miltų. Verda aliejuje, ir jų kvapas nekoks mūsų nosiai. Sako, kad labai aštrus valgis - tai taip ir bijojau paragauti.

Laikas vėl pakelti sparnus. Šį kartą jau į žinomąjį miestą Rio de Janeiro. Iš Salvadoro jau buvau susirišęs su savo agentu Rio. Jis pasiūlė apsistoti apartamente su visais patogumais. Taip ir padariau. Kai atskridau į Rio, jis jau su savo žmona laukė ir nuvežė mane į tą butą. Butas gražiai apstatytas, su vėsinčiu. Tai nebuvo bėdos, kai temperatūra pasiekė 42 laipsnių Celsijaus. Iki jūros - tik vienas pusblokas. Įėjimas į tą daugbutį imponuojantis. Duryrs bent 4 metrų storo stiklo su geležiniais ornamentais. Sargai visada dežuruoja ir neleidžia pašalinių asmenų. Keltuvais, kad ir senoviškas, bet gerai veikiantis. Arti visokių krautuvių ir restoranų. Čia aš jau išmėginau įvairiausių tropikinių vaisių. Kalkurių net negali transportuoti, nes labai trapūs.

Čia taipogi labai geri žuvies patiekalai. Karštyje nesinori jautienos kepsnių valgyti. Geri pietūs tarp 5-7 dolerių, priedo su vynu arba alumi.

Teko aplankyti senutę p. Gaulienę, kuri neperseniausiai atšventė savo 90-tąjį gimtadienį. Čia ji buvo ir dar tebėra ta asis, apie kurią tebesiduska bet koks lietuvių veikimas. Žinoma, į pagalbą ateina jos 3 sūnūs su marčiomis ir anūkais.

Teko praleisti pora dienų vaišingoje Elenos ir Kazimiero Gaulės pastogėje. Jie aprodė savo spaustuvę, į kurią neperseniausiai persikėlė. Jo brolis Antanas pasidarė statybininku ir stato kalnuose namus.

Laikas vėl sugrįžti šaltojo žiemon. Lėktuvais, tos pačios brazilų bendrovės, skraidina New Yorkan ir iš čia jau amerikiečių lėktuvais namo.

Džiaugiesi vėl išvydęs savąjį gražų miestą ir savo valstybę, kurios nekeisčiau į jokią kitą.

R.R.A. organizavo universitetą visiems jų zonoje gyve - nantiems pabėgėliams. Mane priėmė į universitetą, bet vis atsiradavo kliūčių iš karinės administracijos pusės, o gal iš vokiečių. Taip tame universitete neteko klausyti nė vienos paskaitos, nežūrint, kad buvome užpildę šimtus formų ir praėję keliolika atrinkimo komisijų. Begyvenant Chieming ir susitinkant su UNRRA vadovybe Trauenstein mieste, pasisekė gauti leidimą išvykti į anglų zoną, į Hamburg'ą. Čia užlygintose kapinėse Zoo-Camp įsikūrė BAL TIC UNIVERSITY pabaltiečiams. Į universitetą priėmė, ir pradėjome studijas septintame semestre - ketvirtose metuose. Lankėme paskaitas ir laboratorijas įvairiose vokiečių agronominėse laboratorijose. Lietuviai studentai susiorganizavo savo Studentų Atstovybę ir buvau į ją išrinktas. Teko kartu posėdžiauti su kitų tautų studentų atstovais.

Baltų University pastangomis okupacinė anglų valdžia sutiko įsakyti vokiečių universitetams priimti paskutinių kursų studentus ir leisti jiems baigti studijas. Mane paskyrė į Bonn Universitetą, Žemės ūkio Fakultetą, kuriam radau ir daugiau pabaltiečių studentų, o jų tarpe ir gerą būrį lietuvių. Paskubomis griebiausi registracijos, nes visi jau buvo klausę kursų bent porą mėnesių. Visus užsieniečius studentus karinė valdžia apgyvendino už Reino keliasdešimt kilometrų esančiame Fallingbostel miestelyje. Kiekvieną rytą elektriniu traukiniu teko važiuoti į perkėlimo vietą, kur laidais buvo keliamasi į Bonną. Labai dažnai tekdavo pasivėlinti į paskaitas ir praktikos darbus, nes niekuomet negalėjai žinoti, kiek laiko užtruks persikėlimas į kitą Reino krantą. Galų gale visus studentus perkėlė į Bonną visai netoli universiteto į bendrą juogoslavių, lenkų ir pabaltiečių lagerį. Lietuviai studentai susiorganizavo savo Studentų Atstovybę. Buvau išrinktas jos pirmininku. Taipgi buvau bendrosios užsieniečių Studentų Atstovybės nariu.

Bonnos Universitete baigiau išklausyti reikiamus kursus ir 1948 m. vasario gale, parašęs diplominį darbą ir išlaikęs visus diplominius egzaminus, gavau Diplomland - wirt titulą. Tų pačių metų rugpjūčio pradžioje sesers Monikos rūpesčiu sudarytais imigracijos dokumentais, išvažiavau į Kanadą. Pradėjau dirbti vieno milijonieriaus vasaros rezidencijoje visai netoli Montrealio esančiame Boucherville miestelyje. Mano pagrindinis darbas buvo atlikti visus darbus pagal Montrealio Botanikos Sodo kurtoriaus H. Teucher paruoštus planus dideliame parkui ir gelynam. Darbas buvo sunkus ir dirbdavome dešimt valandų dienoje, šešias dienas savaitėje. Teko mėžti medžius, kasti griovius, dėti kanalizacijos, drenažo ir vandentiekio vamzdžius. Žodžiu iš to milijonieriaus nupirkto apleisto arti 100 akrų ūkio padaryti malonią vietą poilsiui.

1950 m. rugpjūčio mėn. 5 d. vedžiau Ireną Kemežytę ir apsigyvenome Boucherville. Man dirbant, Irena baigė studijas ir po to 1954 m. rudenį palikau Boucherville ir įstojau į McGill Universiteto Žemės ūkio Fakultetą Macdonald College. Jame studijavo tada jau keletą metų dr. Br. Povilaitis, buvęs mano profesorius Dotnuvos Žemės ūkio Akademijoje. Jis vedė mano seserį Moniką.

Pirmaisiais metais jokios finansinės paramos iš niekur negavau ir visus mokslapinių teko apsimokėti pačiam. Tikslai sekančių metų pavasarį gavau Barley Improvement Institute of Canada Scholarship - stipendiją. Ja naudojau per visas studijas iki 1957 metų. 1956 m. gavau Master of Science laipsnį. Tais pačiais metais, už mėnesio, mums gimė dukra Rasa.

Nutariau studijas tęsti ir siekti PhD. McGill Universitetas reikalavo, kad tokio laipsnio siekiantieji studentai bent vieną semestrą klausytų kitame universitete, pageidaujant, kuriam iš Amerikos Žemės ūkio fakultetų. Padaviau prašymą į Iowa State College /dabar Iowa State University/ ir gavau atsakymą, kad esu priimtas pas garsų mokslininką dr. Sass į augalų ligų skyrių. Su juo teko dirbti vos keletą savaitžių, nes profesorius gavo širdies priepuolį ir jau į universitetą man būnant nebesugrįžo. Teko skubiai persiorganizuoti ir dirbti su kitais to paties skyriaus profesoriais. Savaime suprantama, nebegalėjau gauti to, ko labiausiai buvau nuvykęs - mikrotechnikas nagrinėjant augalų ligas. Prieš Kalėdas grįžau namo ir radau Rasą jau gerokai paaugusią, ir teko vėl iš naujo susipažinti.

1957-jų metų pavasarį palikau Macdonald ir nebaigęs doktorato tezę išvažiavau į Montrealį, kur gavau darbą Žemės ūkio Ministerijos Augalų Apsaugos įstaigoje. Darbas buvo rutininis, ir teko ilgas dienas praleisti tikrinant importuojamus augalus ar eksportui paruoštus grūdams pilti laivus, malūnus ir kitas vietas, surištas su žemės produktų sandėliavimu ar net perdirbimu. Po keletos metų, 1962-aisiais parašiau disertaciją ir išlaikiau visus egzaminus. Pavasario sesijoje gavau PhD. laipsnį. O prieš vienerius metus prieš tai mums gimė antroji mūsų dukra Ina. Tokiu būdu du metus iš eilės turėjome didelio džiaugsmo.

Bendrai paėmus, visas studijų laikas Kanadoje ir Amerikoje buvo nuklotas gerokai sunkiu darbo kiudu. Labai dažnai buvo džiaugsmo, bet taipogi ir skausmo. Pasėkoje visų tų įvykių ilgai nešiojau skilvio ulcerį.

1963 m. rudenį padaviau prašymą ir persikėliau į Research Branch dirbti kaip augalų genetikas L'Assomption Tobacco Experimental Farm - Eksperimentinėje Farmoje.

Gyvenome ir tebegyvename Montrealyje, o aš važinėju į darbą L'Assomption. 1970 m. rudenį sunkiai susirgus Stoties Direktoriui buvau paskirtas laikinai eiti Direktoriaus pareigas ir sekančių metų rudenį paskirtas Direktorium.

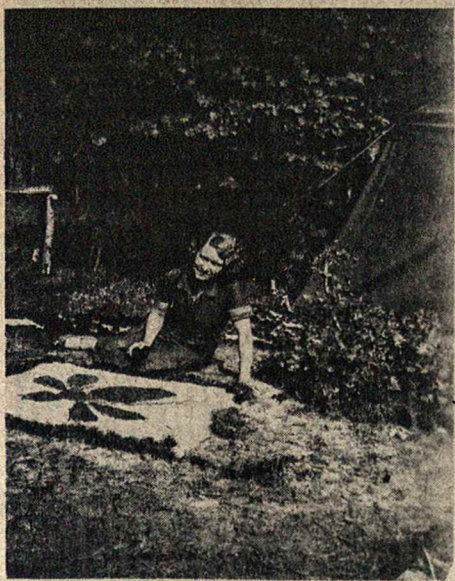
Šalia studijų ir mokslinio darbo visuomet rūpinausi Aušros Vartų Parapija, buvau ilgamečiu jos Komiteto nariu. Lietuvių Bendruomenėje Kanadoje ir viso pasaulio lietuvių mastu nuolatinau jungiausi į aktyvų darbą. Tris metus buvau Kanados Krašto Valdžios pirmininku. Du kartus buvau Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo pirmininku.

Pažvelgęs atgal į nueitą kelią tiek šeimos gyvenime, tiek visuomeninėje bei mokslinėje veikloje, nesijaučiu, kad bučiau galėjęs kitaip padaryti.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIOJE)

1936 m. nepriklausomoje Lietuvoje skautės taip puošdavo savo palapines stovyklose.

BIRBYNININKŲ PASIRODYMAI

Valstybinės Filharmonijos Mažojoje Koncertų Salėje, autentiškos birbynių muzikos mylėtojai klausėsi jaunų Valstybinės Konservatorijos liaudies instrumentų katedros studentų gerai paruoštos birbynių muzikos.

GERAI SUPROJEKTUOTI TELEVIZIJOS APARATAI

Kauno Radijo Gamyklos televizijos aparatai "Šilėlis" dalyvavo 225-kioje tarptautinėse mugėse ir parodose, o modelis "Šilėlis"-401 laimėjo Leipzigo ir Zagrebo mugių aukso medalius. Šie aparatai eksportuojami į Angliją, Belgiją, Olandiją ir kitur.

VIS DAR REIKIA "TALKOS"

Daugiau kaip 2 milijonai Lietuvos gyventojų turėjo "talkininkauti" maskviečių iniciatyvai ir pagerbti Lenino gimtadienį balandžio 20 d. šeštadieniniu darbu. Rašoma, kad "darbininkai pagamino daug aukštos produkcijos". Kur ta produkcija nuolat - aiškinti nereikia.

RACIONALUS SUNAUDOJIMAS MAISTO LIEKANŲ

Prieš 5 metus Vilniaus Miesto Vykdomojo Komiteto butų ūkio Valdyba suorganizavo centralizuotą maisto liekanų surinkimą iš gyventojų. Gal "didysis brolis" irgi pasimokys iš šeimyniškų lietuvių? Liekanos nusiunčiamos gyvulininkystės ūkiams/vietos žurnalistai rašo "fermoms". Liekanos surenkamos ir iš ligoninių, vaikų darželių ir viešojo maitinimo įstaigų. Apsakoma, kad su tokiomis

liekanomis pernai buvo pagaminta 18,7% kiaulienos.

o STUDENTŲ ŽAIDYNĖSE Kaune šalia aukštųjų mokyklų sporto žaidynių vyko ir studentų šachmatų varžybos. Laimėjo Vilniaus Universiteto komanda.

ŽELDINS MIŠKUS

Šį pavasarį numatoma užželdinti 10.000 hektarų jauno miško. Tokiam plotui reikia apie 1 milijoną eglių ir pušų vienmečių, dvimečių ir trimečių sodinukų.

Rūpinamasi apsaugoti pajūrio miškus, atnaujinant apsaugines kopas. Sodinio darbas talkininkaus ir imonių kolektyvai bei moksleiviai

Nepriklausomybės laikais, suprasdami mūsų miškų apsaugos reikšmę, moksleiviai per Medelių Sodinio šventę tradiciniai masiniai sodindavo jaunus medelius. Taigi, ekologijos reikšmė, o taipgi ir miškų grožio reikšmė lietuvių buvo seniai suprasta.

• Apie kompozitorių J. Gruodį A. Ambrazo straipsnis "Nacionalinės Mokyklos Pradininkas" išspausdino žurnalas "Sovietiskaja Muzyka" 1985 m. Nr. 1.

Reikia tikėtis, kad artimiausiu straipsniu lietuvių kalba buvo atspausdintas pirmoje eilėje.

• Berniukų ir jaunuolių choras AŽUOLUKAS surengė jubiliejinį koncertą, minėdamas savo 25-mečį Vilniuje, Valstybinės Filharmonijos salėje.

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIŲ IR JUMORO IR IŠMINTIES!

MIRĖ SKULPTORIUS NAPOLEONAS PETRULIS

Lietuvos Valstybinio Dailės Instituto profesorius, Lietuvos valstybinės premijos laureatas kovo 24 d. mirė Vilniuje.

Buvo gimęs 1909 m. Rokiškio apskrityje.

Pasižymėjo portretų, kamerinių kompozicijų ir paminklų kūriniu.

Mamytė, viena likusi ant viso pusvalakio, nors ir samdydama stiprią merginą, turėjo vikriai suktis ir iš anksto numatyti vyrišką pagalbą darbymečiams užklupus. Mamytė dirbo nuo tamsos iki tamsos laukuose. Močiutė buvo palikta namų apyvokos darbams atlikti. Taigi va, prie jos ir aš septynmetis, buvau tiesioginiai priskirtas. Nevyriška teko man dalis. Labai nevyriška, bet argi visiems lemta iš patrankų šaudyti? Kai kuriems tenka tik "tuščių butelių kamščius gaudyti", - taip girdėjau vieną grįžusį iš karo kareivį žeižiuką dažnai minint. Netaip graudu, kai tave matydamai nelaimingą, apie tai neužsimena, bet kai pasityčioja. Širdyje karštą skaudulį pajunti, lyg tai būtų buvusi mano kaltė, kad paskutinis turėjau būti gandro atneštas. Vieną kartą man su kate įtemptai minantis, mano vyresnis brolis, kuris jau buvo laikomas pilnu piemeniu, pasityčiodamas kaimyno Petriukui garsiai pasakė:

- Tokiems sniurgliams tai geras gyvenimas. Jie nieko nedirba, daugiau pieno gauna, ir tik jiems anksti keltis nereikia.

- Bet gi mačiau jis močiutei daržus ravėti padeda, - užtardamas mane pasakė Petriukas.

- Jis tiek padeda močiutei, kiek mūsų Margiui padėtų penkta koja!

Argi manai negraudu? Svarbiausia, kilo rimtas klausimas, kaip ištikrųjų būtų, jei taip Margiui penktą koją kaip nors pridėtum. Begalvodamas, iš nusiminimo ėmiau ir pradėjau verkti. Tik močiutė, ištyrusi mano verksmo priežastį, mane padiršino ir priminė to nepraustaburnio Jonuko neklausyti, nes jis nieko apie rimtus darbus neišmano.

Su močiute niekada nesiginčijau, ir taip nuo mažų dienelių likau prie močiutės sijos prižiūstas, nors iš tikrųjų, jokių ten matomų raiščių nebuvo. Galų gale, prie vi so to pripratau ir su močiute pasidarėme neišskiriami draugai. Nėgaliau girtis, kad ji taip mane be jokio darbo ir glamonėjo. Ne. Padėjau jai ravėti daržus ir kitus greitojo pasiuntinio veiksmus atlikau. Šiokiadieniai taip ir prasilinkdavo, bet šventėmis, kai prisijungdavau prie vaikų ritinio mušti, jie su manimi elgėsi kaip su mergaite. Supratau ir nusileidau, kad mano darbai buvo priskirti prie nešvariųjų, nes mergaičių atliekami. Tas ir buvo didžiausia širdgėla ir kartu neapsakoma gėda.

Nors ir sekiau močiutės sijos, bet nebuvome atskirti visiškai nuo pasaulio. Mylėjo močiutė kaimo senybus žmones, kurie tik per darbymečius pasilikdavo namuose. Mėgo močiutė su jais pasikalbėti, bėdomis pasidalinti ir pasitarti, visai mane iš tos kompanijos neatstumdami, o dar arčiau prisiglaudami. Labai aiškiai keliu jūlijo šio laiko prosimenu ir jaučiu malonią šilumą mintyse su jais ir dabar padraugauti. Jų veidai be jokių miglų prieš mane atsistoja, su jų bėdomis ir negalavimais. Jei kuriomis dienomis jie jautėsi daugiau patenkinti dėl mažesnių skausmų, tai tokias nuostabias pasakas jie mokėjo sukurti! Tiesiog su jais sukurtais herojais galėjai lėkti kartu per klonius ir miškus.

Visada mano vaikystės prisiminimuose iškildavo visame puikume gimtasis kaimas. Didžiulis kaimas su visomis savo bėdomis, linksmybėmis ir kitais sunkiai apsakomais įvykiais. Tai buvo mano didžiulis pasaulis. Ne juokas, kai tas kaimas susidėjo iš dvidešimt septynių kiemų. Dvidešimt septynių trobų su gryčiomis ir seklyčiomis, ir keliais kitais didžiuliais pastatais. Dvieju galų trobos buvo kaip sukirptos ant panašaus kurlalio. Išsiskyrė išsitiesusios šonu į gatvę tik Tilakni o ir Lumbakio. Gal jie buvo iš kunigo giminės, ar kitų pašalinių šaltinių turėjo. Neduok Dieve, nepagalvokite, kad jie su aitvarais reikalų turėjo! Jie buvo pamaldūs ir pagarbos verti ūkininkai.

Trobo stovėjo gyvenamą galų į kaimo purvą blizgančią gatvę, o antra pusė su savo mažytėmis akimis, žvalgėsi į pakluones ar į sodelį. Tas antrasis trobos galas buvo dar vadinamas seklyčia ir gyvybė joje atsirasdavo tik atlaidų metu ar šiaip netikėtai svečiams atguzėjus.

Arčiausiai prie trobos stovėjo klėtis arba svirnas. Merguželių dainomis išpinta, bernuželių žvilgsniais aplydyta. Daugumoje buvo ir prieklėtis. Klėtyse gulėjo ilgakasės dukros ir užraktais saugojo rūtų vainikėlius, nors

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!

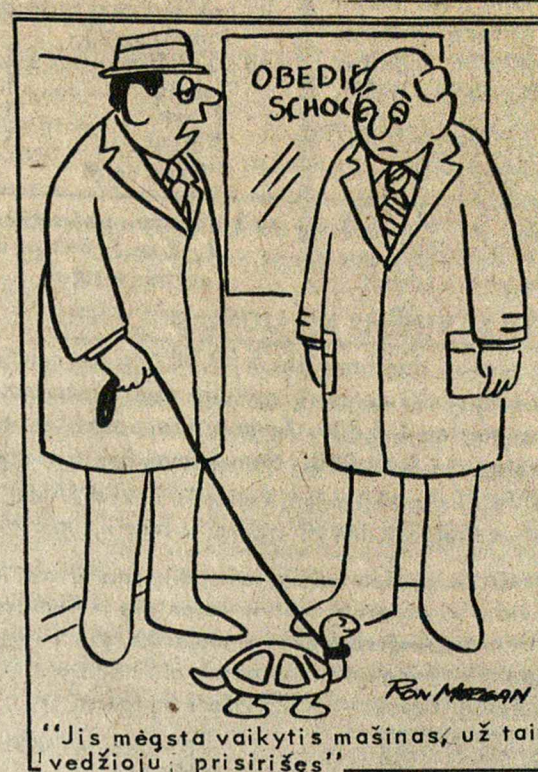
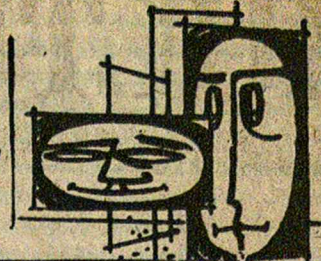
C F M B

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA

KRENI VEIDRODŽIAI

kartais vagių bernuželių širdys juos ištirpdydavo ir taip jie nuo karščio nuvysdavo, bet apie tai kalbėti labai negražu.

Kiek toliau stiepėsi su didžiulėmis diendaržio durimis, su geležine, ilga sklanda, tvartai. Šiais trobesiais ir baigėsi sodybos kiemas. Tolėsi pastatai jau buvo už vartų ir už daržų, ir arčiau stovėjo daržinė šienai ir dobilėliams, ir dar toliau, kitame šone su lentiniais šonais ir mažomis spragomis, klojimas. Pirtys tūnojo retai, sudėtinės, ir paslaptinai glaudėsi prie upelio, apsiušu sios karklais ar žilvyčiais. Ten vaikai vieni, kad ir dienos metu, prie jų nežaidė, nes kas nori draugauti su kipšiukais, kurių visada buvo jose pilna ir juokdamiesi šniždėjo, laukdami kurio nors nepapoteriausio dūšėlę patverti.

Tai buvo mano pasaulis. Gal būt, ne tik mano, bet visų jame gyvenusių. Ten vyko rikštas naujai gimstančių. Ten vyko krikštynos, vedybos, pakasynos ir normalus jaunimo pasilinksminimas, kur nors didesnėje ir tvirtesnėmis grindimis, troboje ar seklyčioje.

Pas močiutę dažnai užsukdavo paaimanuoti ir savo mis bėdomis pasiskusti, jau nebedarbingas ir dusulio varginamas senelis Matutis, kurį skriaudė jo nedorėlė marti, visai perėmusi į savo rankas vienintelį sūnelį Kastuliuką. Prie jo klojimo buvo suremtas iš senų lentų, persikreipusiom durulėm, pelams ir smulkiam pašarui laikyti, pelunikas.

Taipgi ateidavo pasiguosti aukšto ūgio su reumato persunktomis kojomis senelis Motiejus, kuris jaunas būdamas, pačioje Rygoje buvo gyvenęs 3 metus ir kaip toks, labai daug žinojo visokių pasaulio mandrybių. Naujienų pasakotojas Motiejus, išleisdamas už vyrų dvi dukras ir palaidojęs žmonelę, prisidarė skolų ir likęs ūkyje sūnus, turėjo ieškoti žmonelės su atitinkama pasoga, kad galėtų skolas užmokėti ir pagerinimų į pusvalakį įnešti. Po kurio laiko atsirado ir su prašoma pasoga marti. Bet, įnešant pasogą, Motiejus turėjo sūnui su marčia besąlygiškai užrašyti ūkį. Už geros savaitės po vestuvių, jau prasidėjo su marčia kivičiai. Gal dar būtų Motiejus kentėjęs, bet ta pasiūtėlė užkariavo jo daržą, kuriame jis jau kelio liką metų sodino iš Rygos atsivežtą Multankos tabaką. To jau buvo Motiejui per daug, ir jis pasiskundė klebonui. Po kelių dienų vistik pasiūtėlė nepamainomą sprendimą, ir štai senelis su nuolaidomis sutikė pasidaryti skrajonačiu seneliui: keturias savaites turėjo juo rūpintis sūnus ir marti, o po dvi savaites sutiko jį išlaikyti abi išėjusios dukterys.

Trečiasis nedarbingas ir skundų turintis senelis buvo mažiau ligotas, bet turėjo didelę ydą niekam nenusileisti ir todėl su namiškiais koliojosi ir vaidus kėlė. Pastara sis močiutei nesiskundė, nes žinojo, kad ji jo vaidų neken-tė. Už tai ji buvo apėmęs siaubas, kad jo marčią yra ap-sėdęs velnias, nes pastaroji turėjo atsivežusi pasoginį gramafoną. Kai tas užsuktas gramafonas pradėdavo groti, tai ji begėdė, pasikėlusį ligi pačių kelių sijos, viena pati seklyčioje šokdavo. Ir kad jį žinotumėte, - leisdavusi ir savo vyrui į ją šokančią žiūrėti. To jau buvo per daug seneliui Blūdžiui, ir jis pasiskundė pačiam klebonui. Šis išklaukęs papirpėjo Blūdžiaus skundo taip atvirai, ir skaniai ten pat klebonijoje nusijuokęs, kad Blūdžiui ir sulamdyta iš rankų kepurė iškritusi. Kada jis iš gėdos ir nepasisekimo visas išprakaitavęs, pasilenkęs savos kepurės pasiimti, ji klebonas per patį švelniai patakšnojęs ir maloniai jam padėkojęs, pasakė:

- Tu, mano mielas papirpjetis, su savo liksmomis istorijomis pataisei mano blogą nuotaiką, taip, kad jaučiuosi kaip naujai atgimęs. Nesirūpink, mielasai, - dar pasa-kė. - Prižadui prie progos su tavo martele pasikalbėti, kad truputį žemiau sijos keltų- ir dar palydėdamas ligi durų, linksmi juokėsi. Vienintėlis žmogus buvo mano močiutė, kuriai tas papirpjetis savo paslaptį buvo atskleidęs.

Paminėjau tuos tris senelius. Senelių tame kaimė buvo veik kiekvienoje troboje, bet kiti nesiskundė ir ramiai laikėsi savoje šeimoje, smulkius nesusipratimus savo troboje išspręsdami. Pastarieji irgi skundėsi visokiais negalavimais ir skausmais, bet ramiai kampelyje ant pečiaus sėdėdami, rožančių sukiojo ir ramiai laukė paskutiniosios valandos. / bus daugiau /

ANAPUS PRAEITIES

Viena koja linksta, kita koja krypt,
Jau ir ant sartuko negali užlipti.

/Girdėta daina /

/t e s i n y s /

Tėvelio veidas visada paskendęs neaiškiamė rūke, nes jis mane dar labai jauną paliko. Močiutė, mano tėvelio motina, jo nebuvimą kas dieną minėdavo ir poterėlius už jį, man padedant, sukalbėdavo. Visada primindavo, kad mano tėvelis šiltinė neišlaikė ir Dievulis jį į dangų pasi-ėmė, nes buvo geras, pamaldus ir teisingas žmogus.

AA CENTRINĖS :
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK ! LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS)
GRUPĖS SUSIRINKIMA. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 366-7770 Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8 1/2 % už 90 dienų term. indėl.
8 1/2 % už 6 mėn. term. indėlius
8 1/2 % už 1 metų term. indėlius
9 % už 2 metų term. indėlius
9 1/2 % už 3 metų term. indėlius
10 % už pensijų planą
9 1/2 % už namų planą
7 1/2 % už specialią taup. s-tą
7 % už taupymo s-tas
6 % už čekių s-tas (dep.)

IMA:

už asm. paskolas nuo 11 1/2 %
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 10 1/2 %
2 metų 11 1/2 %
3 metų 11 3/4 %
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų: 10 1/2 %
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 43 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmeninės paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75 % įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju a, draustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais - nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

• TELEFONAI: 532-3400
• 532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 27 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indėlius .. 8 1/2 %
180-185 d. term. ind. 8 1/2 %
Term. ind. 1 metų 8 1/2 %
Term. ind. 2 metų 9 %
Term. ind. 3 metų 9 1/4 %
Pensijų s-tą 10 %
Spec. taup. s-tą 7 1/2 %
Taupomųjų s-tą 7 %
Depozitų-čekių s-tą ... 6 %

DUODA PASKOLAS:

Asmeninės nuo 11 1/2 %
Mortgičius nuo .. 10 1/2 %-11 1/2 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9:30 v.r. - 1 p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

MŪSŲ TIKSLAS -

NE PELNAS, BET SAŽININGAS PATARNAVIMAS

london, ont.

ŠIS TAS IŠ APYLINKĖS VEIKLOS

Š. m. balandžio 27-28 dienomis Londono apylinkėje svečiavosi Kanados Liet. Bendruomenės Krašto Valdybos pirmininkas adv. A. PACEVIČIUS.

Šeštadienį jis atsilankė Londono lietuvių parapijos metinę vakarienę, kur su visais išklause ir pasigėrėjo iš Detroito atvykusiu Moterų Vokalinio Kvarteto koncertu. Kvartetui vadovavo muzikas ir kompozitorius Stasys Sližys.

Sekmadienį po pamaldų Bendruomenės Pirmininkas gausiai susirinkusiems londoniešiams davė išsamų pranešimą. Pradžioje apibūdino ateityje numatomus surengti Kanados Lietuvių Bendruomenės žymesnius rengimus, o vėliau ilgiau sustojo prie testamentų sudarinėjimų ir

palikimų realizavimo savo giminėms tėvynėje-Lietuvoje.

Pirmininkas sdv. Pacevičius žada su pranešimais lankytis ir kitose mūsų bendruomenės apylinkėse.

• Š. m. gegužės 5 d. Rodney lietuviai su-ruošė gražų Motinos Dienos minėjimą savo klubo patalpose. Paskaitą apie lietuvių motiną įdomiai skaitė KLB Kultūros komisijos pirmininkė Rasa Lukoševičiūtė-Kurienė.

Minėjimo meninę dalį atliko Londono Lietuvių Choras Pašvaistė, vadovaujamas muz. R. Viliūnės.

Minėjime dalyvavo taip pat nemaža ir londoniešių ir todel, kaip Rodney Apylinkės pirmininkas pažymėjo, turbūt pirmą kartą prisirinko pilnutėlė salė tautiečių. Ne-gausiems rodniešiams, taip prasmingai pagerbusiems motinas, šis iškilus paren-

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK! LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous)
GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ
PENKTADIENĮ IŠCANYTOJO PARAPIJOS SALIJE
(Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West,
kampas Indian Rd.). 7:30 val. vakaro.
SKAMBINKITE: 487-5591

VASAGOJE, T. PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE
RENGIAMA

Toronto Lietuvių Namų POLSIO STOVYKLA

Atidarama - RUGPJŪČIO 10 d. šeštadienį, 12 val.
Uždarama - RUGPJŪČIO 18 d. sekmadienį, 12 val.

PATALPŲ KAINOS

Vienam asmeniui 35 dol.
Šeimai - 65 dol.

VIEŅAI DIENAI

Vienam asmeniui 6 dol.,
šeimai - 9 dol.

STOVYKLAUTOJAI GALI NAUDOTI
SAVO PRIMUSINES KROSNELES ARBA
STOVYKLOJE ESANTĮ "BAR-B-Q"

VEIKS VIRTUVĖ

INFORMACIJA IR REGISTRACIJA:

Darbo valandomis L. Namuose, 1573 Bloor St. West,
Toronto, Ontario M6P 1A6, Tel: 1-416-535-3311
Vakaraš ir savaitgaliais: V. KULNYŠ,
Tel.: 1 (416) 769-1266

STOVYKLĄ RENGIA L.N. VYRŲ BŪRELIS

STOVYKLOS ADRESAS:

FRANCISCAN FATHERS CAMP
9 Endrus Rd., New Wasaga Beach, Ont.
Tel.: 1 (1-705) 429-2788

toronto

• NORINTIEJI pasiruošti profesijai jaunimas 15-24 m. amžiaus, bet nebaigęs 12-kos skyrių, nelankantieji mokyklos ir be darbo per 3 paskutinius mėnesius gali gauti naudingų informacijų apie galimybes Ontario provincijoje skambinant telefonu 1-800-263-7777. Taip pat yra išleista tuo klausimu speciali knyga: The Job Book, Ontario Youth Corps. Ją galima gauti YM/YWCA arba Youth Employment Counseling Centre.

"ATŽALYNO" baliaus talkininkai. Iš kairės: V. Paulionis - LN tarnautojas, J. Vitkūnienė - "Atžalyno" Tėvų Komiteto pirm. E. Juknienė - vyr. virėja; D. Bonner ir V. Grenke - Tėvų Komiteto narės; A. Lukošienė - ilgamaetė "Atžalyno" veikėja; Visos nuotr. St. Varankos

ATŽALYNO 14-tas metinis balius Toronte 1985.4.27 d. Jaunieji "Atžalyniečiai" ir jaunutis žiūrovas stebi programą.

gimas, turbūt, ilgai pasiliks kaip malonus lietuviybės pasireiškimas mažutėje apylinkėje. L. Eimantas

RODNEY

• Š. m. gegužės 12 d. parapijos salėje Motinos Dieną iškilmingai atšventė ir londoniešiai. Kun. Ig. Mika lauskas paskaitė labai gilių ir prasmingų minčių paskaitą. Tas pats "Pašvaistės" Choras ir mažųjų deklamacijos jaudino, bet kartu ir džiugino mamytės, ypač kai kiekvienai jų buvo įteiktos gėlytės.

Minėjamą suruošė Bendruomenės Apylinkės Valdyba. L. Eimantas

GERBIAMIEJI SKAITYTOJAI, BŪTŲ LABAI GERAI, JEIGU IKI ŠIO MĖNESIO PABAIGOS ATSIŪSTUMĖTE "NL" PRENUMERATĄ UŽ ŠIUOS METUS. KITAIP PAŠTAS REIKALAS IŠ MŪSŲ PABRANGINTOS SIUNTOS. DĖKOJAME! -NL-

st.catharines

Šiais metais LKVS "Ramovės" skyrius GEGUŽĖS mėnesio 26 d. tuojuo po pamaldų, nuo Pranciškonų šventovės organizuotai vyks į Victoria Lawn kapines, aplankys mirusiųjų ramovėnų kapus ir pagal seną tradiciją, tą dieną papuoš juos lietuviškomis vėliavėlėmis.

Visus kviečiame dalyvauti. Niagaros Pusiasalio Skyriaus Valdyba.

J. Šarapnickas

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226
3830 B Bloor Street West e Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.
Narys of "Better Business" Bureau

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

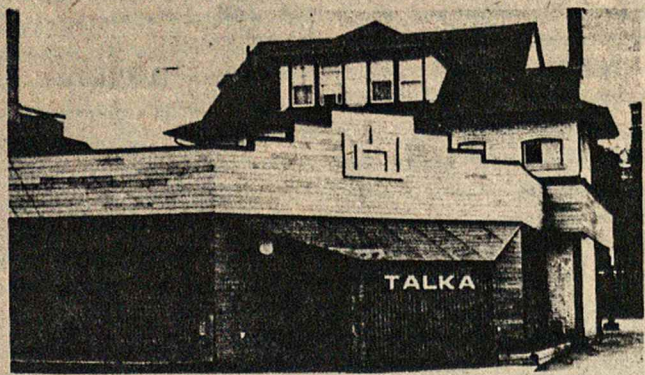
Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulioje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

- įsikūręs nuosavuose namuose -

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 5½ %
santaukas 6½ %
kasd. palūkan. už sant. 6 %
term. indėlius 1 m. 9½ %
term. indėlius 3 m. 10 %
reg. pensijų fondo 8 %
90 dienų indėlius 8½ %
(minimum \$ 5.000)
Reg. pensijų 1 m. 9½ %

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask... 10½ %
asmenines paskolas 12½ %
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$ 2.000.
Nemokama asm. paskolų drauda iki \$ 10.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 10 v. r. iki 7 v.v., šeštadieniais - nuo 9 v. r. iki 12 val. r.
Liepos ir Rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

hamilton

PAGERBDAMI MIRUSIUS AUKOJO TAUTOS FONDUI

A. a. Juozui ir Jadvygai SAKALAMS, netikėtai iškeičius amžinybėn, reikšdami upojautą broliui Pranui Sakalui ir jo šeimai, Tautos Fondui paaukojo \$30, - Stasys ir Sofija Rakščiai, Justas ir Laima Kriaučiūnai.

A. a. Kaziui KVEDARUI su šiuo pasauliu atsiskyrus, reikšdamas užuojautą velionio žmonai Marijai ir sūnams dr. Vaidotui ir Vytautui bei jų šeimoms, Tautos Fondui paaukojo \$20, - Marius Sakas.

A. a. šauliui Marcijonui JUODŽIUI mirus, Jo atminimui paaukojo Tautos Fondui: po \$25, -DLK Algirdo Šaulių Kuopos Valdyba, J. ir E. Bajoraičiai; po \$20, - Francis ir A. Anicetas Povilauskai, Marija Kvedaras, Alb. ir D. Jankūnai, A. ir A. Patamsiai; \$15, - S. Rakščienė; po \$10, - J. Ašmė - navičius, A. niceta Deksnienė, J. O. Deveikiai, Br. E. Milašiai, V. Gelžinis, P. St. Kanopos, St. Senkus, B. Pakalniškis.

Už aukas visiems širdingai ačiū.

Tautos Fondo Atstovybė Hamiltone

st. catharines

PRIEŠ AKIS - TAUTYBIŲ FESTIVALIS

Vienas didžiausių mūsų kėjai, o nuo 6-tos valandos krašto lietuviškų renginių, prasidės bendri šokiai, da - kuris yra mums patikėtas lyvaujant apie 35 kitų tautybės. m. TAUTYBIŲ FESTI - bių iškiliojom mergaitėms VALYJE gegužės mėn. gražuolėm.

26 d. -lietuvių OPEN HOUSE, kviečiami dalyvauti VISI dalyvaujant Toronto ATŽA - LIETUVIAI IR SAVO DALYLYNO tautinių šokių AN - VAVIMU palaikyti ši mums svarbių lietuvišką renginį vi - su kitų tautybių akyse. Numieste Didysis Tautybių Pa - radas, dalyvaujant ir mūsų žymių kanadiečių svečių ir iškiliajai lietuvaitei, tai Folk pat jaunimo, nes visą Arts vadovybė prašo mus reklamą pasiima Folks Art savo "Open House" pradėti vadovybė, duodanti mums 12 val. dieną, atidarant valgių veltui ir salę, ir visas kitas bei gėrimų bufetus.

Kadangi iš vakaro įvyks matoma, kad dalyvaus daug rasas, dalyvaujant ir mūsų žymių kanadiečių svečių ir iškiliajai lietuvaitei, tai Folk pat jaunimo, nes visą Arts vadovybė prašo mus reklamą pasiima Folks Art savo "Open House" pradėti vadovybė, duodanti mums 12 val. dieną, atidarant valgių veltui ir salę, ir visas kitas bei gėrimų bufetus.

Kor.

KREIPIA SI Į ETNISKĄ SPAUDĄ:

Quebec'o Komisija "Des Droits de la Personne du Quebec" ieško kandidato ar kandidatės švietimo vadovavimui.

Suinteresuotajai gali gauti informacijas kreipdamiesi tel: 873-5146 poste 247.

Užsirašyti reikia iki Gegužės 31 d., 1985 m.

Dino

VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAI DŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

montreal

"PAVASARIO" JUBILIEJUS

MONTREALIO MERGAIČIŲ CHORAS "PAVASARIS"

Šiemet gegužės 4 atšventė savo 5 metų sukaktį. Šventiškai išpuošta Aušros Vartų salė buvo pilniausia ne tik montrealiečių, bet ir atvykusių svečių iš Ottawos, Hamiltono ir kitų tolimesnių apylinkių.

Iškilmingam koncertui buvo pakviesti dalyvauti: Hamiltono Mergaičių Choras AIDAS, vadovaujamas J. Govėdos ir iš Ottawos "Ramenėlės", vadovaujamas Rūtos Šiūlytės - Kličienės ir Loretos Lukšaitės.

Koncertas prasidėjo su laukus naujojo vyskupo Pauliaus Baltakio iš Šv. Kazimiero bažnyčios, kuris šiuo metu vizituoja mūsų abi parapijas.

Vyskupas būryje "Pavasario" mergaičių, einant per salę ir publikai sustojus plojant, buvo pakviestas į sceną. Čia Daivos Plečaitytės pasveikintas ir mergaičių apdovanotas tautine stula, mūsų meistrės Danutės Staškevičienės išaušta, vyskupas visus pasveikino ir padėkojo už dovaną. Pranešėjai Daiva Plečaitytei trumpai papasakojus apie "Pavasario" 5 metų veiklą ir pradėtas koncertas.

Pradžioje scenoje pamatėme iš Ottawos Mergaičių Dainos Vienetą "Ramunėles". Padainavo: Tautinių šokių pyne - pritaikytą L. Lukšaitės Obels Žiedai - Louiguy, Lėlė - B. Martin ir Barkarolė iš operos Hofmano Pasakos - J. Offenbach.

Programa labai įvairi, nederinant dainų stiliaus. Dainavo jos per mikrofonus ir visai be reikalo: visos septynios daininikės turi gražius stiprius balsus, o to - kioje mūsų nedidelėje salėje mes puikiai girdėtume jų gražius balsus ir be mikrofonų duslių pakeitimų. Dainuojama buvo gerai ir be dirigavimo - tik akomponuojant Rūtai Kličienei.

Sekė Hamiltono Mergaičių Choras "Aidas". Padainuota: Oi kas - St. Šimkus, Lopšinė - V. Baumilo, Pasė - jau kanapė - liaudies daina, Sleepy time - cantata 140 - J. S. Bach.

Paskutiniu laiku įsivyravo nelemta mada - fortepijoną statyti viduryje scenos, užstoja dainininkus, akomponiatoriui nugara atsisukus į publiką; parašytas ar neparašytas dainai akomponimentas, viena ranka akomponuojant, kita šiek tiek, kaip nors diriguojant. Taip pusiau dirigavo, akomponuodamas ir choro vadovas J. Govėdas ir taip pat mūsų

"NL" SPAUDOS BALIJE

"Pavasariui" Mme Madeleine Roch.

Hamiltono "Aidas" irgi nedidelis - tik 15-kos gražiabalsių mergaičių choras. Gerai taria žodžius, gerai nuansuoja interpretuodamos dainas. Gerai, kad jos turi tokią profesionalią vadovą, kuris jas gerai išmoko dainuoti ir parenka tinkamą koncertams repertuarą.

Pasirodė scenoje ir mūsų solenizantas Choras - "Pavasaris". Vadovaujamas muz. M. Roch padainavo: Ankstyrytą atsikėliau - liaudies daina, Vasaros romantika - S. Šlyžys, Apynėlis - J. Žilevičius, Tesrūva Nemunas - V. Viltenis.

"Pavasaris" irgi turi šiuo metu tik 12 jaunučių dainininkių.

Pradžioje, kada mergaites surinko ir suorganizavo Jadvyga Baltuonienė, atidavė jas muz. Seselei Teresei. Kurį laiką ji ir buvo jų muzikos vadovė. Išvykus jai į savo centrą Putname, antruoju muzikos vadovu buvo Aleksandras Stankevičius.

Dabar chorui vadovauja Mme Roch. Dirbdamas "Pavasaris" su tokia profesionalia muzika, daro gerą pažangą. Reikia tik pasiryžti ir stropiai lankyti repetitijas, kad Montrealis galėtų didžiuotis ir toliau savo choru.

Būtų žinoma geriau, kad jis būtų didesnis. Visi trys chorai kartu: ir jau tikrai Jonas Govėdas dirigavo meistriškai ir jam akomponavo Mme M. Roch. Fortepijonas buvo pastatytas savo vietoje - šone.

Dainos labai gražios ir gerai parinktos. Padainuota: Augino močiutė - liaudies daina, harm. Vl. Jakubėnas, Gale lauko toli - J. Tallat-Kelpša, Devynbalsė - K. Novikas, Liaudies dainų pyne - G. Gudauskienė, ir paskutinią sol. G. Čapkauskienė - Sibiro Giesmė - F. Strolia.

Šios giesmės žodžiai pa-

"GINTARIEČIAI" DĖKOJA MUZ. MILDAI RUFFO

PRANEŠĖJA DAIVA JAUGELYTĖ. Abi nuotr. Tony's Photo Studio

imti iš Sibiro maldaknygės ir kompozitoriaus naujai sukomponuota be galo liūdna giesmė.

Tokia tragiškai liūdna giesmė ar vertėjo baigti jubiliejinį "Pavasario" Mergaičių koncertą? Plojant publikai bisui buvo sudainuota tradicinė dainelė "Pavasaris", bet ji nesudarė tokio efekto, koks būtų reikalingas jubiliejinio koncerto užbaigai.

Reikia džiaugtis, kad dar atsiranda pasiryžusių jaunuolių dainuoti choruose ir nors tie choreliai maži, kaip matėme ir šiame koncerte, bet visgi geriau, negu nieko nebūti.

Pasibaigus koncertui, buvo paskaityti atsiųsti sveikinimai: Seseles Teresės, KLB Kultūros Komisijos, Montrealio Ansamblio "Gintaras". Įteikta "Ramunėlių" dovana.

Visiems sugiedojus "Pavasariui" Ilgiausių Metų ir buvo baigtas minėjimo iškilmės.

Sukakties minėjimas buvo suorganizuotas labai gerai, tai didžiausias nuopelnas choro administratorės Jadvygos Baltuonienės, kuri rūpinasi choru per tuos visus 5 metus be jokio atlyginimo. Jai daug padėjo mergaičių tėvai su jų pirmininku Vincu Plečaičiu.

Salės viduryje, ant didelio stalo buvo pristatyta gausybė skaniai paruoštų ir įvairiausių valgių.

Ir užsibaigė mūsų "Pavasario" jubiliejus triukšmingai.

PADĖKA

PETRONĖLEI STRIMIENEI

mirus.

Norime išreikšti padėką visiems, kurie ją lankė, aukojo mišias, gėles ir organizacijoms.

Nuoširdžiai dėkojame Tėv. S. ŠILEIKAI ir solistui p. SKYRIUI; prie altoriaus patarnavusiam p. BARŠAUSKUI. Taip pat dėkojame Julijai ir Petriui ŽUKAUSKAMS, Genei ir Albertui DASIAMS, Tony YANUSH, Steven SKRUIBIS ir Jurgiui ŽUKAUSKUI.

Dėkojame Helen KURYLO, Margo LAURINAITIS, Jeanette VISOCKIS, Jadvygai KRASAUSKIENEI ir Bella PAULASKAS.

Ačiū Marytei LABŪNIENEI, Onai BILEVIČIENEI ir Mildai RUFFO.

Širdingai dėkojame svečius priėmusiems šeiminkėms: Nellie SKRUIBIS, Genei DASIENEI, Ninai ir Rachel ZAMMIT -

KRISTINA ir LEONAS ŠIMONĖLS
ir sūnūs: KENNETH, ROBERT ir ERICK.

LAIDOJIMAS

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Verdun, Que.,
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

montreal

PAMALDOS LIETUVIAMS ŠV. JUOZAPŲ ORATORIJOJE

Grupė maldininkų iš Toronto Lietuvių Kankinių parapijos atvyksta į Montrealį maldos kelionei už Lietuvą. Jos intencijai kun. Jonas Staškus laikys mišias GEGUŽĖS 18 d., 2 val. p.p., Šv. Juozapo Oratorijoje - vienoje iš koplyčių.

Sekmadienį grupė lankysis Aušros Vartų bažnyčioje ir po 11 val. pamaldų dalyvaus Agapėje su LKMoterų Draugijos Montrealio Skyriumi.

Ekskursiją organizuoja G. Trinkienė, LKMD-jos Lietuvių Kankinių Parapijos Skyriaus pirmininkė.

• "Pavasario" organizuotas penkmetinis koncertas praėjo labai gerai. Naujiena - Vyskupo lankymosi proga pirmą kartą atliko Montrealyje "Sibiro Giesmė", visi trys programos chorai su sol. G. Čapkauskiene, kuri yra "Pavasario" krikšto motina.

Bisui sudainuota tradicinė "Pavasario" daina, sukurta montrealiečio muz. Z. Lapino, šio mergaičių Choro čių Choro krikšto tėvas.

Rugsėjo 22 d. "Pavasaris" yra pakviestas atlikti programą Toronte, Apatilje.

• Šv. Kazimiero Parapijos kleb. St. Šileika gegužės 11 d. pakrikštijo Viktoro ir Lilijos ALINAUSKU 2- rąjį sūnų Aleksandro Viktoro vardais. Krikšto tėvais buvo Vida Kudžmaitė /iš Ottawos/ ir J. Rašytinis.

• Inž. V. PAKALNIŠKIS su ponia lankėsi Montrealyje, atvykęs iš Britų Kolumbijos. Ten jis dirba Ministry of Energy, Mines, Petroleum Resources. Jis yra kasyklų inspektorius ir rezidentas inžinierius.

Pildau pajamų mokesčių formas, Fed. ir Prov. INCOME TAX RETURNS

Laima Skučaitė-Rutkauskienė
Tel: 697-3846

Dr. J. MALISKA

D. D. S.
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
1440 St. Catherine St. W.
Suite 600, Montreal, P.Q.
Tel. Bus.: 866-8235
Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D. D. S.
Dantų gydytojas - chirurgas
8606 Centrale, coin corner 45e ave.
suite 209. 364-4658
Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Atidaryta kasdien nuo 9 val. r. iki 10 v.
Šeštadieniais: nuo 9 val. r. iki 9:30 val. vak.
Sekmadieniais: nuo 10 val. r. iki 9:30 val. vak.
GREITAS, NEKAINUJANTIS PRISTATYMAS
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Tel.: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215,
Montreal, P.Q. TEL: 931-4924

ADVOKATAS

VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L.
4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q.
H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824;
Residence: 366-6245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220
Montreal, P.Q. H3B 2G2
Tel: (514) 871-1430

-Birželio 15 d. Dominion Bridge ruošia kasmetinį žvejybos turnyrą St. Louis ežere. Kas norėtų jame dalyvauti, prašome susisiekti su A. RAČINSKU.

-Liepos 27 d. Klubas organizuoja ekskursiją į 1000 salų vietovę. Kas joje norėtų dalyvauti - ir ne Klubo nariai - kreipkitės į Klubą Valdybos p-ką J. Šiaučiu ar vicep. A. Myle.

-Rugpjūčio 11 d. nu-matyta Klubą gegužinė įprastoje Lietuvių P. Skrubio Soddyboje Point Fortune, prie Ottawos upės.

A. Žukas maloniai sutiko perleisti vieną savo laivą naudotis Klubui nariams. Latvian netrukus bus pristatytas pas P. Skrubį.

1986- taisyklės metais gegužės 8 d. NIDOS Klubui sueis 20 metų nuo jo įsteigimo. Klubą Valdyba ruošiasi jubiliejų iškilmingai atžymėti kokių nors kultūrinių renginių.

Klubą Valdyba kviečia visus Klubą narius aktyviau įsijungti į veiklą savo sugestijomis bei patarimais.

Visiems linki laimingų bei sėkmingų dienų žvejybos ir medžioklės išvykose. Pirmena prisilaikyti valdžios nustatytų taisyklių.

NIDOS Klubą Informacija
• Algio ir Romos LAPINŲ dukrelė buvo pakrikštyta AV Parapijos bažnyčioje Kristinos-Angelės vardais. Krikšto tėvai-Ramona Lapinaitė ir Aleksandras Stankevičius.

"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" SPAUDOS BENDROVĖS VISUOTINAS AKCININKŲ SUSIRINKIMAS

"Nepriklausomos Lietuvos" Spaudos Bendrovės visuotinis akcininkų-šėrininkų susirinkimas šaukiamas 1985 m. gegužės 26 d. 12 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 de Seve, Montreal.

Dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas
2. Prezidiumo rinkimas
3. Mandatų komisijos rinkimas
4. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas
5. Valdybos pranešimai
6. Revizijos komisijos pranešimas
7. Bendrovės persitvarkymo klausimas
8. Diskusijos dėl pranešimų
9. Valdybos ir revizijos komisijų rinkimai
10. Einamieji reikalai
11. Susirinkimo uždarymas.

Visi akcininkai kviečiami dalyvauti. Negalintieji susirinkime dalyvauti, prašomi pasiųsti įgaliojimą kitam akcininkui, kuris susirinkime dalyvaus.

Kvorumui nesusirinkus, po valandos susirinkimas bus laikomas teisėtu.

VALDYBA

ĮGALIOJIMAS

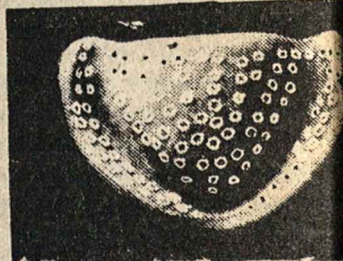
Aš, gyvenantis šiuo įgalioju mane atstovauti "Nepriklausomos Lietuvos" Spaudos Bendrovės 1985 metų akcininkų (šėrininkų) susirinkime.

Turiu akcijas-šėrus.

Data Parašas:

VASARIO 16-TOS DIENOS MINĖJIMAS MONTREALIO ŠEŠTADIENĖJE MOKYKLOJE

"THE NEW MULTICUP DENTURE"

It's Made of a Prolastic Soft Silicone Base with Small Suction Cups.

"Suction cups" laiko tvirtai Jūsų dantų plokštelę laikysis be nemalonaus klįjavimo. Sumažina dantų smegenų erzimą ir skaudėjimą. Ypatingai rekomenduojama žemutinė plokštelė.

"Suction cups" pritaikomos Jūsų turimoms dantų plokštelėms per 24 valandas.

ATLANTIC LABORATORY

In Guy Metro Station - Boutiques Level, Suite 26
937-2834

TONY PHOTO STUDIO

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

PORTRAITS
PASSEPORT • COMMERCIAL
MARRIAGE • WEDDINGS
2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

525-8971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, P.Q. H4E 2A8 Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA
CERTIFIKATUS min. \$ 1,000,00	PASKOLAS:
1 metų 9 1/2 %	NEKILNOJAMO
TERMINUOTUS INDELIUS	TURTO IR
1 metų 9 %	ASMENINĖS
180-364 d. 8 3/4 %	PASKOLOS
120-179 d. 8 1/4 %	MIRTIES
30-119 d. 8 1/4 %	ATVEJU
TRUMPALAIKIS INDELIUS	draudžiamos
už \$ 20,000 ar daugiau	IKI \$ 10,000
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS	
specialios 6 1/2 %	
su draudimu 6 1/4 %	
kasdieninės 6 %	
ČEKIŲ SĄSKAITOS 5 %	

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve	3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treč. 9:00 - 3:00	4:00 - 8:00
Ketvirtadieniais 12:00 - 8:00	2:00 - 6:00
Penktadieniais 10:00 - 6:00	
Sekmadieniais nuo SPALIO 15 iki GEGUŽĖS 15 d. abiejose parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 v. al.	

Maurice Kaplan

Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remeliuoju
- Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A
Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

MEMBER

FOTO M.L.S. SYSTEM

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas
PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181 ; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ

REALTIES

5159 De Maisonneuve West,
Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

• GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ •

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T 3A6

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

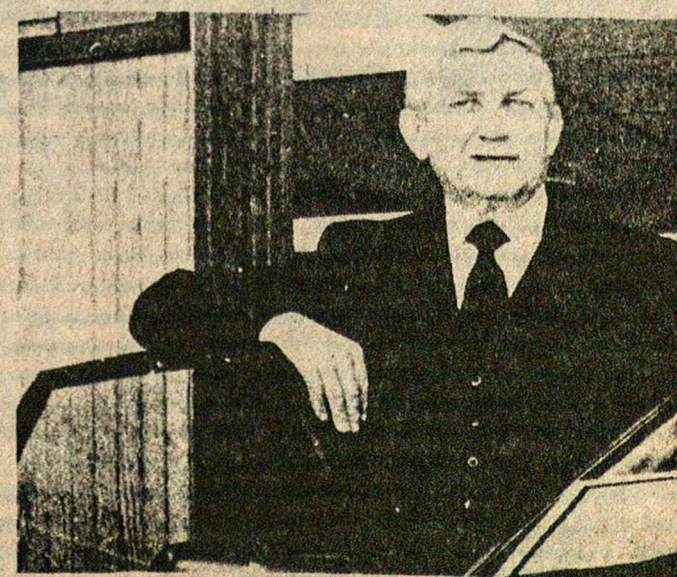
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių
atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391